Kadınlar, askerlik kararını alkışlamak için miting yapacak.

AKŞAM

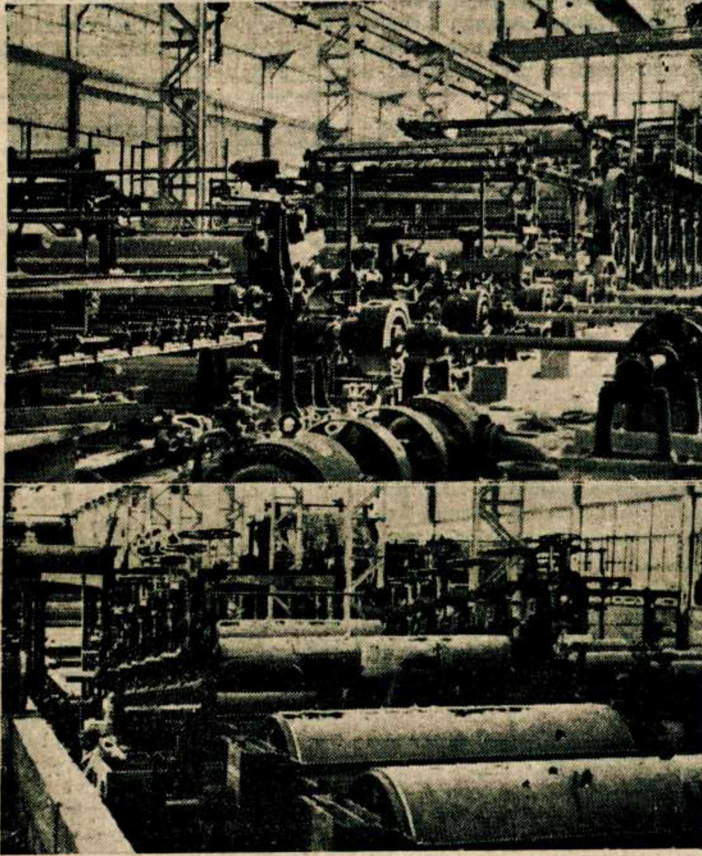
Ispanya hükûmeti Madridde umumî seferberlik ilân ediyor.

Sene 19 — No. 6486 — Fiatı her yerde 5 kuruş — CUMA — 6 TEŞRİNİSANİ 1936 — Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Cumhuriyetin yeni bir eseri daha

Izmit fabrikası kâğıd ihtiyacımızın yarısından fazlasını temin edecektir

Açılma resminde bulunacakları götürmek üzere bu sabah Istanbuldan bir tren hareket etti

Yukarıda İzmit kâğıd fabrikasında presler ve ilk kurutma dairesinden bir kısım, aşağıda elekler ve pres kısmı

Bugün merasimle açılacak olan İzmit kâğıd fabrikalarile birlikte iki sene zarfında program mucibince işletmeye açılan fabrikaların adedi yediyi bulmaktadır. Bu 7 endüstri parçasını memleketin ekonomik kuruluşunun kilid taşları telâkki edebiliriz. Bezini, kâğıdını, camını dışarıdan getiren memleket, bugün bunları kendi emeği ile kendi yapmaktadır. Ekonomik kalkınmamızın ana hedefi de esasen bu millî bütünlük değil midir?

Endüstriyel kuruluşumuz bizi yeni ihtiyaçlarla karşılaştırdı. Memlekette kültür ilerileyişi programın derpiş ettiği tesisleri artık kâfi görmüyor. Bunun içindir ki, İzmit kâğıd fabrikası işletmeye açılırken onun yanında ikin-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Iskenderun Antakya ve havalisi

Kendisine emperyalist politika isnad olunamıyacak bir devlet varsa o da Türkiyedir. Kemalist Türkiyenin, öz sınırları dışında asla gözü yoktur. Türkiye «reviziyonist» yani muahedelerin değiştirilmesi emelini güden bir devlet de değildir. Bu, demek değildir ki, memleketimiz bugünkü hudutların tadilinden -bir şey kaybetmek korkusile- çekinir. Bilâkis... Yurdun dört tarafında hangi hududu değiştirmek isteyenler olsa, kurulacak yeni nizamdan Türkiye ancak kazançlı çıkar.

Herkesin bildiği bu esasları kısaca tekrarlamayı faydalı bulduk. İskenderun - Antakya (ve havalisi) hakkında Türk milletinin samimî ve kuvvetli dilekleri ortaya atıldığı bu zamanda, düşüncelerimizin hiç bir gerisi ve gizlisi olmadığını bilmiyenlerin de öğrenmesi lâzımdır.

Biz, İskenderun, Antakya ve havalisine istiklâl verilmesini isterken, ne Fransanın menfaatlerine, ne de istiklâlini kazanmak üzere olan komşu Süriyenin temamiyetine dokunmak aklımızdan geçmiyor.

Geçen eylûlde Fransa ile Süriye arasında imzalanan muahedeyi okuyanlar Türklerin talebine ancak hak verirler.

İskenderun ve havalisi sade Türklerle meskûndur. Süriye, Osmanlı imparatorluğundan Fransız mandasına geçerken, 1921 de Fransa ile Türkiye arasında imzalanan Ankara anlaşması, ırkları, tarihleri gibi dilleri ve kültürleri halis Türk olan İskenderun ve havalisi ehalisine hususî bir idare tanımıştı. Türkiye, bu havalinin ana yurddan ayrılmasına ancak bu hususi idarenin Fransa mandası altında devamı şartile razı olmuştu. Türkiyenin, o zaman, sulhü elde etmek ve Fransa ile dost olmak için razı olduğu bu fedakârlık, böylece çok muayyen bir şarta bağlı idi.

Bugün Fransa aradan çekiliyor, Süriyeye istiklâl veriliyor. Fransa, Süriyenin istiklâlini kabul ederken Süriye ile ne coğrafî, ne millî, ne tarihî, ne ırkî münasebeti olan, Süriye ahalisinden büsbütün ayrı bir milletle, Türklerle meskûn olan bu yerlere de ayrıca istiklâl vermemesi asla anlaşılır bir vaziyet değildir.

Eğer Fransa, «Süriyenin temamiyeti» gibi bir iddia ileri sürüyorsa, bu iddia temamen çürüktür. Çünkü, yukarda da söylediğimiz gibi, İskenderun ve havalisi coğrafya ve tabiat bakımından, Süriyeye değil, eski Fransız coğrafyacılarının Silisya adını verdikleri havaliye bağlıdır. Orada oturan

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin SADAK

Dosya
Fotoğrafçı camlıkları
Yazan: Fazıl Ahmed Aykaç
Üçüncü sahifemizde okuyunuz.

Kadınlar Kulübü

Nezihe Muhittin (Kadınlar Kulübü) ismi ile bugün çıkan (Karikatür) Mecmuasında kahkahalı bir komedi neşretmeğe başladı. Eski Kadınlar Birliği Reisinin bu yazısını büyük bir alâka ile okuyacaksınız.

Mülkiye talebesi Ankaraya gitti

Yukarıda Mülkiye talebesi âbideye çelenk koymağa gidiyor, aşağıda âbide önünde İstiklâl marşını söylerken, (yazısı üçüncü sahifemizdedir)

Taymis diyor ki..

"Ingiltere Italyayı boğmak niyetinde değildir„

Fakat Akdeniz yolunun hürriyetini muhafaza için son raddeye kadar gidecektir

İngiliz ve Fransız gazeteleri, M. Mussolininin bir kaç gün evvel Milânoda söylediği nutukla uzun uzadıya meşgul oluyorlar. Taymis gazetesi bu münasebetle yazdığı baş makalede nutkun bilhassa Akdenize dair olan kısmından bahsediyor. Taymis diyor ki:

M. Mussolininin Akdenizde vahim neticeler doğuracak bir ihtilâf varmış gibi heyecanlı bir lisan kullanması herkesin hayretini mucib olmuştur. Akdeniz yolunun Britanya İmparatorluğunun münakalâtı için çok mühim olduğu doğrudur. M. Mussolininin «Bu yolu tehdid etmek niyetinde değiliz» sözleri İtalyanın İngilterenin bu havalideki menafiini tanıdığına delil sayılabilir. M. Mussolini sözlerine devam ederek «Akdeniz İngiltere için sadece bir yol, İtalya için hayattır» demiştir.

İtalya bunun tanınmasını istemiş ve İtalyayı boğmak teşebbüsünün bütün İtalyan halkını sanki bir adammış gibi ayaklandıracağını ileri sürmüştür.

Fakat İtalyan menafiine dokunmak istiyen kim, İtalyayı boğmak istiyen kim? Her halde İngiltere değil. İngiliz haricî siyasetinin esas noktaların-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kadınlar büyük miting yapacaklar

Mitingde askerlik hakkındaki karar alkışlanacak

Kadınların da askerî hizmetlere alınması için bir kanun lâyihasının hazırlandığı hakındaki haberler, şehrimizin kadınlık muhitlerinde büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Bilhassa kız mekteblerinde büyük bir heyecan havası esmektedir. Genç ve münevver kadınlarımızın teşebbüsü ile şehrimizde büyük bir miting hazırlanacak ve Cumhuriyet hükûmetinin kararı alkışlanacaktır. Miting etrafında şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Bu münasebetle dün İstanbul kız lisesinde şehrimizdeki kız orta mekteblerle liselerin mümessillerinden mürekkep bir toplantı yapılmıştır. Bunlar mitingin esasları etrafında gö-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Doktor Şaht yakında geliyor

Ankarada iktisat vekâleti ile temas edecek

Ankara 5 (Telefon) — Alman İktisad nazırı doktor Şahtın memleketimze geleceği alâkadar makamlara resmen bildirilmiştir.

Doktor Şahtın yanında refikası ve iki Alman maliyecisi vardır. Doktor Şaht bir iki gün içinde tayyare ile İstanbula gelecek ve İstanbulda kısa bir müddet kaldıktan sonra Ankaraya geçecektir. Alman iktisad nazırının Ankarada ne kadar kalacağı henüz belli değildir. Bunrada iktisad vekâleti ve Cumhuriyet Merkez bankası ile iki memleketi alâkadar eden malî temaslarda bulunacaktır.

En gülünç adam!...

(Karikatür müsabakası serisinden: 4)

AKŞAM ın karikatür müsabakası kuponu: **4**
(Bu kuponu kesip saklayınız)

Son dakika

Nasyonalistler Madridi bombardıman ediyorlar

Paris 6 (Akşam) — Nasyonalist kuvvetler Madride beş kilometre yaklaşmışlardır. Alkorkon tepesine konan toplar şehri bombardıman etmektedir. Bilhassa şehrin merkez mahallâtı ateş altındadır. Alkorkondan güllelerin düşüşü görülüyor.

Nasyonalistler tarafından alınan bazı esirler Madridde yağmaların başladığını bildiriyorlar.

M. Eden dün M. Mussoliniye cevab verdi

« Akdenizde seyrisefainin serbestîsi Ingiltere için hayatî menfaati haizdir »

Londra 5 (Akşam) — Hariciye nazırı M. Eden bugün Avam kamarasında dış siyaset hakkında beyanatta bulunmuş:

— Dikkatimizi hem hale, hem de istikbale tevcih etmeliyiz.

Diyerek, Milletler cemiyetinin tuttuğu prensiplerin beynelmilel meselelerin halli için en iyi prensipler olduğunu ve Milletler cemiyeti otoritesinin tam olması için bütün milletlerin ayni fikirde olmasını söyledikten sonra, beşler konferansında bazı mühim fikir ayrılıkları olduğunu, fakat bunların yeni bir şey olmadığını anlatmıştır.

M. Eden, bundan sonra Büyük Britanyanın diğer devletlerle olan münasebetlerine temas etmiş ve Fransa ile münasebetlerinin sıkı ve samimî olduğunu, Almanya ile de müteaddit beyanatlarla daha sıkı bir dostluk tesis edildiğini söylemiş ve İtalya ile İngiltere arasındaki münasebata geçerek ezcümle demiştir ki:

— İtalya ile aramızdaki münasebatın haleldar olması, Milletler cemiyeti statüsünden doğan teahhütlerimizi yerine getirmek hususundaki gayretimizden dolayı husule gelmiştir. Bu, hiçbir zaman bir İngiliz - İtalyan münazaası olmamıştır. Bu vaziyet İtalyada hakikat olarak tanınıncıya kadar münasebetlerimiz sui tefehhümden müteessir olacaktır.

M. Mussolininin Akdenizin İtalya için bizzat hayat demek olduğu hakkındaki sözlerinin doğru olmadığını iddia etmiyoruz. Fakat şurasını iddia ediyoruz ki bu sularda seyrisefain serbestisi Büyük Britanya imparatorluğu için de, kelimenin en geniş mânasile, hayatî menfaati haiz bulunmaktadır.»

İngiliz hariciye nazırı bundan sonra silâhlanmağa başlıyan bazı devletler olduğunu, bu deliliğe hayret ettiğini söyliyerek İngiliz silâhlarının kuvvetinin sulhün idamesi için birinci derecede ehemmiyetli olduğunu anlatarak İngiliz programının üç esasını şu suretle bildirmiştir:

1 — Milletler Cemiyeti otoritesinin takviye edilmesi.

2 — Bir Avrupa nizamı için müzakereler yapılması.

3 — İngiliz kuvvetlerinin yeniden techiz olunması.

MUHALİFLERİN NUTUKLARI

Londra 6 (A.A.) — Dün akşam Avam kamarasında, M. Edenin dış siyasa hakkındaki büyük nutkundan sonra, muhalif işçi partisinden M. Dalton söz alarak ezcümle demiştir ki:

«M. Edenin bu nutku, mumaileyhin söylediği mükemmel nutukların birincisi değildir. Fakat şayanı teessüftür ki M. Edenin sözleri daima filiyata inkılâp etmiyor.

İşçi partisi hükûmetin müstekar bir dış siyaseti bulunduğuna kani değildir. Ayni zamanda şunu da söylemek lâzımgelir ki M. Edenin nutkunda Lokarno ve garbî Avrupa paktından pek fazla, umumiyetle Avrupadan ise pek az bahsolunmaktadır. Fakat, Polonyayı, Çekoslovakyayı ve Sovyetler birliğini bu meselelerin haricinde bırakmak kabil değildir.»

Bundan sonra liberal M. Mander söz almış ve ezcümle demiştir ki: «Milletler cemiyeti sistemine emniyetimiz bakidir. Toplanması için istihzaratta bulunulan Lokarno konferansında ise, bu toplantının Almanyaya, Sovyetler birliği ve Çekoslovakya gibi diğer memleketlere hücum etmesine bir vesile gibi kullandırılmaması lâzımdır.»

Fransız - Sovyet askerî anlaşması

Paris 6 (Akşam) — Debats gazetesinin yazdığına göre Fransa ile Sovyet Rusya arasındaki anlaşmayı tamamlıyacak bir askerî anlaşma yapılmak üzeredir. Debts gazetesi bunu protesto ediyor.

Filistine Yahudi muhacereti muvakkaten durduruluyor

Londra 6 (Akşam) — Filistine gidecek tahkik heyeti Londradan hareket etmiştir. Filistine Yahudi muhacereti muvakkaten tatil edilecektir.

Balkan erkânıharbiye reislerinin toplantıları başladı

Bükreş 5 — Balkan andlaşması devletlerinin büyük erkânı harbiye reisleri dün harbiye nazırını ve Romanya büyük erkânı harbiye reislerini ziyaret etmişler, öğleden sonra kral Karol tarafından kabul edilmişlerdir. Kral Karol kendilerini öğle yemeğine alıkoymuştur.

Öğleden sonra müzakerelere başlanmıştır. Akşam Romanya harbiye nazırı tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Amerikada denizciler grevi büyüdü

Nev-York 5 (A.A.) — Denizcilerin grevi, Amerikanın bütün belli başlı limanlarına sirayet etmiştir.

M. Ruzvelt 25 milyon rey aldı

Şimdiye kadar bu mikdar hiç görülmemiştir

Nev York 5 (A.A.) — M. Ruzveltin 25 milyon rey toplayacağı anlaşılmaktadır. Bu miktar reyin mazide misli yoktur. Demoktratlar, gerek ayanda ve gerek mümessiller meclisinde ekseriyetlerini artırmışlardır. Mecliste 308 yerine 316 demokrat bulunacaktır. Âyanda 70 yerine 71 demokrat bulunacaktır.

Siyasî mahafil, kabinenin tadili ihtimalinden bahsetmektedir. Bu tadil, bir ikinci kânunda posta nazırı M. Farley siyasî hayattan çekildikten sonra tedrici surette yapılacaktır. Ticaret nazırı M. Roper ile bahriye nazırı M. Swanson, harbiye nazırı M. Voodring, mesaî naziri mis Perkins ve adliye nazırı M. Cunmings da istifa edeceklerdir.

M. Ropere M. Lagouardia halef olacaktır. Her halde bugün mevzuubahs olan mesele, M. Ruzveltin kanunu esasîyi veya âlî mahkemeyi tadil edip etmiyeceğidir.

Nev Yor 5 (A.A.) — Bu sabah saat üçteki neticeler: Ruzvelt, 46 hükûmet, 523 intihab dairesi, 23,822,442 rey.

Landon, 2 hükûmet - Maine ve Vermont - 8 intihab dairesi, 14,835,381 rey.

Bu Sabahki Telgraflar

Madridde umumî seferberlik

Hükûmet şehri müdafaa için son tedbirlere baş vuruyor

Paris 5 — Madrid etrafında muharebeler devam ediyor. Nasyonalistler Madride 13 kilometre mesafede bulunan Getafeyi zaptetmişlerdir. Madridden gelen haberler hükûmet kuvvetlerinin Madridin şimal cephesinde bir miktar ilerlediklerini bildiriyor.

Paris 5 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Nasyonalistler, dün Madrid kapılarında kâin Getafe yakınında bulunan Alcorcon ve Leganes kasabalarını zaptetmişlerdir. Marksistlerin Torrejon de Valesco ve Valdemoro'daki mukabil taarruzları püskürtülmüştür.

General Varelâ ordusunun kuvvei külliyesi, şimdi payıtahta on beş kilometre mesafede bulunmaktadır. Madrid yakınındaki Cuatro - Vientos tayyare meydanı tahliye edilmiş ve orada bulunmakta olan on dört hükûmet tayyaresi, meçhul bir semte hareket etmiştir.

Payhtahtın etrafında kesif duman bulutları görülmektedir. Madride karşı pek yakında taarruz edileceği zannolunmaktadır.

UMUMÎ SEFERBERLİK

Madrid 5 (A.A.) — Matbuat tarafından ortaya atılan davet, şu şekildedir:

«Herkes silâh başına, yenmeli veya ölmeli.»

Asilerden mürekkep gruplar, paytahtın kapılarında karargâh kurmuşlardır. Top sesleri, varoşlardan mükemmel surette işitilmektedir. Yeni talimatlara göre Madrid, saat 22 den itibaren karanlık içinde kalmaktadır. Yalnız, silâhlı milisler nöbet beklemekte ve devriye gezmektedirler.

Hükûmet, umumî seferberlik için bir takım tedbirler almıştır. Halk ile dolu olan sokaklarda, caddelerde askerleri ihtimal cepheye götürmekte olan kamyonların motörlerinin müthiş gürültüleri aksetmektedir.

Halk, katiyen asabiyete kapılmamaktadır. Panik yoktur. Binlerce insan, varoşlarda ve hattâ Madridin içinde istihkâmlar, barikadlar vücude getirmek için çalışmaktadırlar.

Cenubî şarkiden payhtahta hakim olan Carro Los Angeles tepesi, henüz hükûmetçilerin elindedir.

SümerBank

Sermaye 45 buçuk milyon liraya çıkarıldı

Ankara 5 (Telefon) — Sümer bankın sermayesine yeniden 3,5 milyon lira ilâve edilmesi hakkındaki kanun lâyihası Meclis iktisad encümenince tetkik edildikten sonra kabul edilmiştir. Bu suretle Sümer bankın sermayesi 45,5 milyon lira oluyor.

Şeker fabrikaları anonim şirketinin 7 milyon 330 bin liradan ibaret olan sermayesinin 3 milyon 880 bin lirası Sümer bankça ödenmiştir. Mütebakisinin ödenmesi için bir kanun lâyihası hazırlanmış ve Meclise verilmiştir.

Atatürke gelen tebrik telgrafları

Ankara 5 (Telefon) — Cumhuriyet bayramı münasebetile Belçika kralı üçüncü Leopold, İtalya kralı üçüncü Victor Emmanuel, Japonya imparatoru Hirohita, İspanya reisicumhuru Azana, Amerika birleşik devletleri reisicumhuru Franklin Ruzvelt, Reisicumhur Atatürke tebrik telgrafları göndermişlerdir. Atatürk de bu telgraflara teşekkür ederek samimî cevaplar vermiştir.

Çinin Ankara sefiri

Ankara 5 (Telefon) — İki ay evvel mezunen memleketine giden Çin hükûmetinin Ankara sefiri Çinde bir mühim vazifeye tayin edilecektir.

Sefirin yerine kimin tayin edileceği henüz belli değildir.

Tuz az

Vekâlet buhranı önlemek için lâyiha hazırladı

Ankara 5 (Telefon) — Bu sene havaların çok yağışlı gitmesi yüzünden tuz memlehalarından kâfi derecede istihsalât yapılmamıştır. Gümrük ve inhisarlar vekâleti piyasada bir tuz buhranı baş göstermemesi ve köylünün bugünkü fiatten daha yüksek bir fiatle tuz almaması için bir kanun lâyihası hazırlamış ve Meclise vermiştir.

Bu lâyihaya göre, az tuz istihsal edilen memlehalara stoku fazla olan memlehalardan maliyet fiatine zam yapılmadan tuz gönderilecektir. Bu suretle bu seneki tuz istihsalâtının azlığından dolayı baş göstermesi muhtemel olan buhranın şimdiden önüne geçilmiş olacaktır.

Türkiye - Isveç arasında ticaret anlaşması

Ankara 5 (Telefon) — Türkiye - İsveç arasında yeni bir ticaret anlaşması aktedilecektir. Hariciye vekâletinde müzakerelere başlanmıştır.

RUSLARLA TİCARET ANLAŞMASI

Ankara 5 (Telefon) — Türkiye - Sovyet Rusya arasında aktedilecek ticaret anlaşması hazırlıklarına bir ay sonra başlanacaktır.

Ademi müdahale komitesinde

Son toplantıda şiddetli münakaşalar oldu

Londra 5 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: 22,15 e kadar beş saat müddetle içtima yapan ademi müdahale komitesinde Alman delegesi söz alarak, Alman ittihamlarına Sovyetler birliği tarafından verilen cevabi noktai nazarı reddetmiştir. M. Grandi Alman degelesinin beyanatını tasvib etmiştir. Bundan evvel komite, harp malzemesinin İspanyaya naklini menetmek için bir kontrol komitesinin teşkili hakkındaki teklifi müzakere etmiş ve bu hususta komite âzalarının fikrini sormaya karar vermiştir.

M. Mousky, Sovyetler birliği tarafından İngiliz tehditlerine verilen cebavı komite başkanına tevdi etmiştir. Bundan başka Maisky Lord Plymoutha bir mektup göndererek teklif edilen kontrol komisyonu âzasının tayini için komitede ekseriyet hasıl olması lâzım geldiğini bildirmiştir.

Komite, bir kaçı Sovyetler birliği tarafından verilen cevabın bir kaç noktasını müzakere etmiştir.

Grandi Sovyet izahatını kaydi ihtiyatla kararlaştırmıştır.

Komite, bazı İtalyan ve Alman ittihamlarının müsbet olmadığını kaydetmiştir. Diğer ithamlara gelince, bunlar hakkında Sovyetler birliği hükûmetinden yeni izahat istenmiştir.

Maisky demiştir ki: Almanyanın Sovyetler birliğine karşı yürüttüğü dava o kadar zayıftır ki, Alman mümessilleri, iddialarının takviyesi için hükûmetlerinden yeni deliller istemek mecburiyetinde kalmışlardır.

Röyter ajansının kaydettiğine göre, M. Maisky toplatı esnasında çok sert bir lisan kullanmış ve bundan evvelki toplantılarda olduğu gibi şiddetli münakaşalar cereyan etmiştir.

Alaca Höyükte

Bu seneki hafriyatta çok mühim eserler meydana çıkarıldı

Ankara 5 — Türk tarih kurumunun Alaca Höyükte yapmakta olduğu hafriyat, mevsim sonu dolayısile tatil edilmiştir. Bu sene 161 gün çalışılmış, geçen senekinden bir kaç misli fazla eser meydana çıkarılmıştır.

Hafriyat, verdiği neticeler itibarile Türk ve bütün beşer tarihi için fevkalâde büyük ehemmiyeti haizdir. Eti İmparatorluğu çağına aid mabed veya saray olması muhtemel büyük bir yapıdan başka tahminen 5000-5500 sene evveline aid hükümdar ailesi mezarları, Seramik eşya bulunmuştur.

Türk tarih kurumu üyeleri etnoğrafya müzesine giderek muvakkaten teşhir edilen eserleri ziyaret etmişlerdir.

Fransız ordusu

Harbiye nazırı meclis encümenine mühim izahat verdi

Paris 5 (A.A.) — Parlâmento ordu encümeni Harbiye bakanı Daladierin izahatını dinlemiştir. Bu toplantıdan sonra neşrolunan tebligde deniliyor ki:

Harbiye bakanı bilhassa millî müdafaa için ilmî taharriyatta bulunmak üzere bir enstitü kurulması hakkında bir takım lâyihalar tevdi olunacağını bildirmiştir ve ordu sübay kadrolarının takviyesi için icap eden tedbirlerin alınacağını söylemiştir.

Nazır harp levazımı imalâtı hakkındaki yeni programın tatbikinde en ufak teehhürlere meydan verilmiyeceğini ve ordunun yeni techizatının memleketi her ihtimale karşı müdafaaya hazır bulunduracağını beyan eylemiştir.

Harbiye bakanı, Alman ordusunun vaziyeti hakkında da tenkidi bir tahlil yapmış ve sübay kadrolarının bir seneden evvel tamamlanamayacağını söylemiş ve Renin işgalindenberi Alman ordusunun motörlü vaziyeti, yol inşaatı ve müdafaa tertibatı hakkında izahat vermiştir.

Paris 5 (A.A.) — Millî müdafaa bakanı M. Daladierin beyanatını tahlil eden Echo de Paris gazetesi diyor ki:

Bakan, 14 milyarı ordu, 5 milyarı bahriye, 500 milyonu şimal hududu tahkimatına sarfedilecek olan 19 milyar 500 milyon tahmin ettiği kredilerden bahsetmiştir. Bu masraflar istikraz suretile kapatılacaktır.

Fransız meclisi

Hararetli münakaşalar olması bekleniyor

Paris 5 (A.A.) — Parlâmentonun bugün öğleden sonra 1936 senesi fevkalâde içtimaının ikinci devresinin açılması münasebetile müzakere edilecek üç mühim mesele vardır:

Bütçe, siyasî vaziyet ve İspanya işleri, fakat bu meselelerin müzakeresine hemen girişilecek değildir, zira hükûmet, evvelâ bazı talî meseleleri tasfiye etmek arzusundadır.

Muhalifler de halkçılar cephesine karşı katî taarruza geçmek için biraz daha vakit geçmesini istiyorlar. Buna mukabil, siyasî gruplar, partilerin vaziyetlerini tesbit etmek üzere hususî toplantılar yapacaklardır.

Celse açılır açılmaz M. Blum, M. Henriot ile M. Taitten Gerin haricî siyasete ve M. Kerilles ile M. Ybernegaray ve M. Fernand Laurent'in dahilî siyaset hakkındaki istihzah takrirlerinin 26 ikinci teşrine tehirini isteyecektir.

Avusturya sillâhlarını artırıyor

Viyana 6 (A.A.) — Avusturya diyet meclisine tevdi edilen 1937 bütçesinde ordu hakkındaki masraflar yüzde 70 nisbetinde artmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir meclisi

Postane caddesine Şehinşah Pehlevi adı verildi

Şehir meclisi dün Necip Serdengeçtinin reisliği altında toplandı. Mezad idaresinde tebhir edilecek olan eşyadan tebhir ücreti alınmaması hakkındaki teklif mülkiye encümenine gönderildikten sonra Yeni postahane caddesine (Şehinşah Pehlevi) isminin verilmesi hakkında daimî encümen mazbatası müttefiken kabul edildi. İran hükümdarının şehrimizi ve memleketimizi ziyareti hatırası bu suretle ihya edilmiştir.

Bundan sonra Ayaspaşada Masraf nazırı sokağının kapatılması hakkındaki teklif münakaşa edildi. Azadan Avni ve Feridun bu sokağın arsa haline konulması takdirinde komşu arsa sahipleri tarafından alınacağının şüpheli olduğunu söylediler. Meselenin hukukî bakımdan da tedkiki münasip görülerek kavanin encümenine gönderildi.

Fatihte Çarşamba caddesinin (Kazaskerler) caddesi ismile anılması hakkındaki mazbata tedkike muhtaç görüldü ve encümene gitti.

Meclis, eski Maarif vekili Vasıfın hatırasını yaşatmak üzere Fincancılar caddesine (Vasıf Çınar) isminin verilmesine karar verdi. Meclis pazartesi toplanacaktır.

Iplik buhranı

Hariçten iplik getirtilmesi muhtemeldir

İplik buhranı hakkında Ticaret odasının yaptığı tedkikattan sonra alınması lâzım gelen tedbirler henüz bildirilmemiştir. Birkaç nevi ipliğin fabrikalarda dolayısile piyasada hiç bulunmadığı gibi bazı nevilerin de ikinci ellerde çok pahalıya satıldığı katî surette anlaşılmıştır. Mutavassıtların bu hareketi ihtikâr mahiyetinde görülmüş ve bu bakımdan da ayrıca tahkikata başlanmıştır.

Verilen malûmata göre İktisad vekâleti buhranın önüne geçmek için iplik ithal edilmesi yolunda tedkikat yapmaktadır. Bu maddenin ucuza mal olması için de gümrük resimlerinde tenzilât yapılması icap etmektedir.

Alacağını vermeyince ustasını yaraladı

Fatihte Mehmed Alinin fırınında çalışan Aziz adında bir işçi dün fırından ayrılmak istemiş ve fırın sahibine giderek beş lira alacağını vermesini söylemiştir. Fırın sahibi Mehmed Ali parayı sonra vereceğini söyleyince Aziz ekmek kestiği bıçakla Mehmed Alinin üzerine atılarak birkaç yerinden yaralamıştır. Mehmed Ali hastaneye kaldırılmış, zabıta Azizi yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Mektep talebesi kahvelerde oturmıyacak

Mektep talebesinin kahvelerde oturmaması hakkındaki kararın tatbikine başlanmıştır. Bugünden itibaren polis kahveleri kontrol edecektir.

Iki yangın

Dün İstanbulun muhtelif semtlerinde iki yangın olmuştur:

1 — Galatada Mumhane caddesinde Rus manastırının ikinci katında 32 numaralı odada karyola üzerinde bulunan yataklara bir sigara düşerek yangın çıkmışsa da derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

2 — Nişantaşında Akkavak sokağında Albayrak apartımanının birinci katında elektrik kontak yaparak yangın çıkmıştır. İtfaiye bunu da derhal söndürmüştür.

Parti kongreleri

İlçe kongreleri ayın on dördünde başlıyor

Cumhuriyet Halk parsiti ilçe (kaza) kongrelerine ikinci teşrinin 14 üncü gününden itibaren başlanacaktır. Kongrelerin hangi günler toplanacağı tesbit edilmiş ve bir cedvel halinde kazalara bildirilmiştir. Bu cedvele göre 14 ikinci teşrin Beyoğlu, 15 ikinci teşrin Bakırköy, Çatalca, Kadıköy, Kartal, Üsküdar, 18 ikinci teşrin Fatih, Sarıyer, 22 ikinci teşrin Adalar, Beykoz, 24 ikinci teşiin Beşiktaş, 25 ikinci teşrin Eminönü ve Silivri, 29 ikinci teşrın Şile ve Yalova.

Bu suretle 29 kinci teşrin günü bütün vilâyetin parti ilçe (kaza) kongreleri sona erecektir. Kaza kongreleri bittikten sonra kazaların dilekleri alınınca iki senede bir toplanan vilâyet kongresi da toplanacaktır. Vilâyet kongresinin kânunuevvelin ilk haftası toplanması ihtimali vardır.

Müstakbel opera

İki erkek, iki kız Avrupa musiki mekteplerinde çalışıyor

Hükûmet namına Avrupa konservatuarlarında tahsile gönderilecek talebelerimizin imtihanları bitmiş ve iki kadın, iki erkek talebe imtihanı kazanarak Avrupa yüksek musiki mekteplerine gönderilmiştir.

Berlinden gelen yüksek musiki muallim mektebi direktörünün yaptığı imtihanda kazananlar, Ankara yüksek muallim mektebi talebesi bayan Saadetle, şehir tiyatrosu artistlerinden Semihadır.

Bundan evvel İstanbul şehir konservatuarı talebelerinden Münir Ceyhan Viyanada imtihana girmiş ve Viyana konservatuarına yazılmıştır.

İki yüz kırk üç müsabık arasında Berlinde imtihana giren İhsan Balkır da birinciliği kazanmış ve Berlin konservatuarına kaydedilmiştir.

Bugün, müstakbel Türk operası için Avrupada iki erkek, iki kız dört elemanımız çalışmaktadır. Tahsilleri beş sene sürecek ve avdetlerinde, devlet tiyatrosunda yer alacaklardır.

İlk mektep muallimlerinin kıdem zamları

İlk mektep muallimlerine verilmekte olan kıdem zamlarının hemen dağıtılması için lâzım gelen hazırlıklar yapılmış ve borduralar hazırlanmıştır. Borduralar Maarif müdürlüğünden idarei hususiye muhasebesine gönderilmiştir. Yakında tevziata başlanacaktır.

Muallimlerin kıdem zammı verildikten sonra ilk tedrisat müfettişlerinin de kıdem zammı istihkakları verilecektir.

Bir kamyon bir tramvayla çarpıştı

Şoför Tahirin kamyonu dün Sirkeci caddesinden geçerken karşıdan gelen 38 numaralı Edirnekapı tramvayı ile çarpışmıştır. Çarpışmada otomobilin ve tramvayın ön kısımları parçalanmış fakat kimse yaralanmamıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikat yapıyor.

Mülkiye talebesi

Dün hususî trenle Ankaraya hareket etti

Siyasî bilgiler okulu adını alan eski Mülkiye mektebinin Ankaraya nakli dolayısile genç mülkiyeliler dün şehrimizden ayrılmışlardır. Talebeler saat 8,5 da Yıldızdaki eski mektep binasında toplanmış ve oradan otobüslerle Ayaspaşaya çıkmışlardır. Burada önde şehir bandosu olduğu halde Taksime yaya olarak gelmişler ve mektebin rozeti şeklinde yapılmış büyük bir çelengi cumhuriyet abidesine merasimle koymuşlardır.

Bu sırada şehir bandosu tarafından istiklâl marşı çalınmış, gençler de marşa heyecanla hep bir ağızdan iştirak etmişlerdir. Mektep müdürü Mehmed Emin abidenin hatıra defterine «Mülkiyelilerin en derin saygıları» ibaresini yazmıştır.

Bundan sonra gençler gene otobüslere binmişler ve Taksimde toplanan kalabalık halkın şiddetli ve sürekli alkışları arasında hareket ederek köprüye gelmişlerdir. Mülkiyeliler saat 9,50 vapurile Haydarpaşaya geçmişlerdir. İstasyonda mektebin bu seneki mezunlarından bir genç arkadaşlarına hitaben bir söylev vermiş, mektep müdürü, Mehmed Emin de bir nutuk söyleyerek gençlere muvaffakıyet temenni etmiştir.

Tren saat 11,20 de, istasyonda toplanan kalabalık halkın alkışları arasında hareket etmiştir.

Balık tutarken..

Bir sandal parçalandı, içindekiler kurtarıldılar

Sarıyerde balıkçılık yapan Sürmeneli Mehmed dün on iki tayfasile kayığına binmiş ve balık tutmak üzere Anadolukavağı sahiline açılmıştır.

Bunlar balık tutmağa çalışırlarken birdenbire fırtına çıkmıştır. Tayfalar sahile yanaşırlarken kayık akıntıya kapılmış ve sahildeki taşa çarparak parçalanmıştır. Kazayı gören diğer balıkçılar ve zabıta yetişerek Mehmedle on iki tayfayı boğulmak üzere iken kurtarmışlardır.

Altın düşüyor

Bundan on beş gün evvel 10,60 liraya kadar yükselen borsa harici altın bu tarihten sonra mütemadiyen sukuta başlamıştır. Altının evvelki günkü fiati 990 kuruştu. Dün 10 kuruş daha düşerek 980 kuruşa kadar inmiştir. Alâkadarların fikirlerine göre, altın fiatindeki bu sukutun sebeplerini umumî para vaziyetindeki sükûnette aramak lâzım gelmektedir.

Beyoğlu birinci noterinin muhakemesi bitti

Muamele evrakına noksan pul yapıştırmak suretile zimmetine para geçirmekten suçlu Beyoğlu birinci noteri Salâhaddinin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dün suçlu vekili müdafaasını yapmış, karar verilmek üzere muhakeme başka güne bırakılmıştır.

DOSYA

Fotoğrafcı camlıkları

Yıl 191....

Fotografcı camlıkları...

Gençliğimin taze çağlarından biri önünde düşünme ihtiyacı duyduğum yerlerden biri bunlardır.

Günün ikbaldeki adamları.. sonra kodaman bazı çehrelerin etrafına asalak olarak biriken Çurçur varlıklar... Dünyada ne gibi insanların da sivrilebildikleri, ve muayyen bir devrin şöhret piyasasında satılan metaların neler olduğu filân film... Hep bunları düşünürüm. Ve fotografcı camlıklarında bunları görürüm. Bu sabah Beyoğlundan geçerken (....) önünde mahsusan durdum. Camlıklarında Diyojenden daha sinik bir tevekkül var gibi görünüyor. Bakıyorum, evvelki gün Abdülhamid paşalarının, dün ittihad ileri gelenlerinin gölgeleri gösterilen yerlerde bugün itilâfcı takımının hayalleri teşhir ediliyor. Hayli de seyirci var! Yalnız şaşılacak bir nokta kaydettim; henüz (Hoca Sabri) nin resmi ortada yok!. Nasıl olur? Maamafih biraz sabır lâzım zannederim. Tabiî onu da hattâ (Said Mollayı) da vatan büyükleri arasında göreceğiz!

«Hazır ol bizim mükâfata eyâ mestî gurur»

«Rahnei senki siyeh penbei minadettir.»?

Çok içli bir düşünce adamının sözü hatırıma geldi:

«Tarih denilen şeyin manasını iyi anlayan yüksek bir ruh çok defa o vukuat mezbelesi içine adını bırakmaktan tiskinti duyabilir.

Fotografcı vitrinlerinin siyasiyattaki mezhebi tam manasile Opportunisme olduğu anlaşılıyor. Biz Gümüşane rüşdiyesinde iken farisî hocamız daima şu beyiti söylerdi:

«Âsâyişi dü kîtî, tefsîri in dü harfest
Bâ dustan teaâttuf, bâ duşmenan mudârâ!»

Bunu artık politikacılar değil Febüs mebuüs bile anlamış demektir. İnsan bu vitrinler sayesinde pek ehemiyetli şeyler öğreniyor!

1 — Şimdilik «Bu kubbede baki kalan - değil - bir hoş sada» tek bir gölge bile olmadığı.

2 — Her devrin başka behemehal bir çok ebleh musallat olabildiği.

3 — Memleketleri bazı defa ne büyük ahmakların idare ettiği.

4 — Milletlerin en uyanıklarında bile henüz ne acıklı mahmurluk alâmetleri görülebileceği. vs.

***

Fotografcı camlıkları başka bakımdan da değerli bir psikoloji sergisi olabiliyor. Çünkü herkes gölgesini bir plâk üzerine bırakırken - farkına varmaksızın - ruhunun bazı zavallı taraflarını da ortaya döküyor! Bakışlarına, duruşlarına türlü türlü manalar vermeğe çalışarak görenlerin dikkatini çalmağa çalışanlar mı istersiniz? Ceketinin yakasından, belinin biçiminden, boyun bağının şıklığından mestolmuş gibi duran kuş beyinli akıllılar mı arasınız? Hepsi var. İddiasının, gururunun hiçliği çatık kaşlarında okunan gençler, artist olmağı saç maşasında, kılık garibliğinde bulan kısır benlikler takım takım.. sonra hanımlar geliyor. Onlar da objektifin önünde neler duymuşlar ve resimlerini görecek olanlara neler duyurmak istemişler? Bunun da farkına çabucak varıyorsunuz. Çünkü bütün bu şeyler vaktimizin polisine

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Aykaç

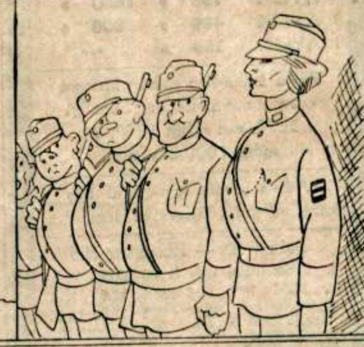
Bay Amcaya göre...

— Ne dersin, kadınların askerliği nihayet rivayet halinden çıktı...

... Kanun meclisten çıktıktan sonra bu ileri adım da atılmış demektir...

... Erler bir gün yanıbaşlarında bir Zehra çavuş görünce kimbilir ne kadar şaşacaklardır!...

... Yalnız merak ettiğim bir nokta var: Bu kanun yapılırken gözönünde tutulan şehirli kadın mıdır, yo[illegible] lü kadın mı?...

B. A. — Tabiî şehirli kadındır!... Çünkü köylü kadın istiklâ[illegible] [illegible]n mükellefiyetini iş[illegible]

Cumhuriyetin yeni bir eseri daha

(Baş tarafı birinci sahifede)

ci bir kâğıd fabrikasının da temeli atılacaktır. İhtiyacımızın yarısından fazlasını karşılayacak olan birinci kâğıd fabrikasının yanında kurulacak olan ikincisi tam bir kâğıd istiklâlini hedef tutmaktadır. Fakat kâğıd ham maddesi olan sellülozu dışarıdan getirmekte devam etseydik tam bir kâğıd istiklâlinin manası yarım kalırdı. Tam istiklâl içindir ki, ikinci fabrikanın temeli atılırken bir de Türkiyenin ilk sellüloz fabrikasının temel taşları konulacaktır.

Kâğıd endüstrisi ham ve mamulü yerli olan endüstri şubeleri sırasına girmekle ekonomi siyasetimizin üçüncü hedefini tam mânasile tahakkuk ettirmiş oluyor.

FABRİKA HAKKINDA MALÛMAT

İzmit kâğıd fabrikasının temeli 14 ağustos 934 de atılmıştı. Fabrika, hepsi bir dam altında olmak üzere on bir bölükten mürekkeptir. Bölükler şunlardır: 1 — Ham madde ambarı, 2 — Odun hamuru yapılan yer, 3 — Kâğıd hamuru hazırlanan yer, 4 — Kâğıd makineleri salonu, 5 — Kâğıdı tamamlama kısmı, 6 — Tamamlanmış kâğıdı seçme, saçma ve paketleme yeri, 7 — Kazanın bulunduğu yer, 8 — Türbin santralı 9 — Onarma yeri, 10 — Lâboratuar, 11 — Direktörlük ve idare.

Bunlardan başka işçilerin soyunma, giyinme ve yıkanmaları için ayrı bir kısım vardır. Fabrika şimdilik şu kâğıdları yapacaktır:

1 — Metro murabbaı ağırlığı 30 gramdan yukarı her çeşid sargılık kâğıd (bir tarafı perdahlı, iki tarafı perdahlı yağ kâğıdı.)

2 — Matbaa kâğıdları,

3 — İyi cins matbaa kâğıdı,

4 — İyi ve adi cins yazı kâğıdı,

5 — İyi ve adî cins karton,

6 — Sünger kâğıdı.

Bu kâğıdları yapmak için Göknar odunu, Sellüloz, eski kâğıd, kaolin, reçine, şap, toprak boyası ve anilin boyaları kullanılacaktır. Sellüaoz, sellüloz fabrikası kuruluncaya kadar dışarıdan getirtilecek, anilin boyaları da dışarıdan alınacaktır.

Odunların hamur haline getirilmesi ve eski kâğıdların işlenmesi fabrika içinde yapılacaktır. Kaolin, reçine ve şap memleket içinden tedarik edilmektedir. Fabrika kömürle işlemektedir.

Fabrikanın denizle rabıtasını temin için bir iskele yapılmıştır. Memurlara mahsus binalar da inşa edilmiştir.

İzmit kâğıd fabrikası en yeni teknik terakkiyata göre yapılmıştır. Avrupada bile eşi nadirdir. Fabrika senede 11 bin ton kâğıd yapacaktır. Fakat icabında bunu 15 bin tona çıkarabilecektir. Senelik imalât Türkiyenin umum kâğıd ihtiyacının yüzde ellisini temin edecektir.

İzmit kâğıd fabrikasının bugünkü açılış merasimine Ankaradan iştirak edecekler dün akşam kalkan trene bağlanan yataklı vagonlarla hareket etmişlerdir. İstanbuldan iştirak edecekler de bu sabah 7,10 trenine bağlanan hususî vagonla İzmite hareket etmişlerdir.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

kendiliklerinden gelip teslim oluyorlar.. Zamanın yüzlerimize yamadığı, buruşuklarla çetin bir savaş açmış estetiksiz bazı rutuşcuların masum zulmü altında nice çehre ne hale gelmiş; bu da ayrıca düşünülecek şey!.. Lâkin kendi kendime soruyorum:

Bu şeyler üzerinde kafa yormaktan ne çıkar? İnsanı tamamile kuru, ekşi ve sevimsiz etmekten başka!

Sanki böyle düşüncelerle zihnimizi rutubetli bir bodruma benzetmek zekâ eseri mi? İşte ışığını bir gün bile esirgemeyen bir güneş var. Gök var deniz var ve sonra (İdeal) var. Millet ideali, sanat ideali ve güzellik ideali.... Kalemi kâğıdı bırakıyorum. Gidip bugünkü maçı seyredeceğim. Ve gençlere bakarak onları tenkid değil, taklid etmeğe çalışacağım.

Fazıl [illegible] Ayk

Iskenderun Antakya ve havalisi

(Baş tarafı birinci sahifede)

insanlar Süriye ahalisi gibi arab değil, Türkdürler. Fransa, Süriyenin istiklâlini tanıyan muahede ile, başka havaliye, bizim istediğimizi, kendiliğinden vermiştir.

Malûmdur ki Süriyede şimdiye kadar dört devlet vardı: Süriye, Lübnan, Cebeli Drüz, Lazkiye, bir de İskenderun Sancağı. Fransa ile Süriye arasında imzalanan muahede mucibince Cebeli Drüz ve Lazkiye, Süriye ile birleşiyor, fakat Lübnan, Süriyeden ayrı, müstakil bir cumhuriyet olarak kalıyor. Fransa, bu muahedeyi yaparken halkının asılları ve dilleri tıpkı Süriyeliler gibi arab olan Lübnanı ayrı ve müstakil bir devlet olarak tanımışken, sırf Türklerle meskûn olan, Süriye ile ne millî ne tarihî, ne de coğrafî hiç bir bağlılığı bulunmayan İskenderun ve havalisini Süriye devleti idaresinde nasıl ve ne hakla bırakabilir?

İşte bunun içindir ki gerek Türkiye ile Fransa, gerek Türkiye ile Süriye arasındaki dostluğun devamı için, başka havaliye -daha aykırı şekilde- tanınmış ve verilmiş olan tam istiklâl hakkının İskenderun ve havalisi Türklerine de verilmesini ve orada müstakil bir Türk devleti kurulmasını istiyoruz.

Necmeddin SADAK

Taymis diyor ki..

(Baştarafı birinci sahifede)

dan biri de Akdenizi beynelmilel münakalâta açık bırakmaktır. Bu prensibi müdafaa etmek ve Akdeniz yolunun hürriyetini muhafaza eylemek için İngilterenin son raddeye kadar gideceği herkesin malûmudur. Vaziyette hiç bir yenilik yoktur, ve hiç bir anlaşma İtalyan menafiinin tanınmasına yardım etmiyecektir.

TEMPS DİYOR Kİ..

Pariste çıkan Temps gazetesi yazdığı baş makalede diyor ki:

Mussolini tarafından Milânoda irad edilen nutukun en ehemmiyetli parçası, İngiliz - İtalyan münasebatına ve bu münasebetlere hâkim olan Akdeniz meselesine müteallik olanıdır.

M. Mussolini nutkunda Akdenizin İngiltere için bir yol olduğu halde vaktile «Bir Roma denizi olan bu denizin İtalya için hayat mesabesinde olduğunu ileri sürüyor. Bu meselenin, samimi bir teşriki mesaî sayesinde halledilmesi kabildir. Fakat açıkca izah edilmesi lâzımdır.

Akdeniz itilâfı yalnız bir İngiliz - İtalyan meselesi değildir. Bu, Akdenizde sahilleri bulunan bütün memleketleri alâkadar eden bir meseledir ve bu meselenin halline bütün alâkadar devletler iştirak etmelidirler.

M. Mussolininin nutkunda en dikkatli münakaşalara sebebiyet verecek olan nokta, merkezî Avrupaya temas edenidir. M. Mussolini nutkunda İtalyan - Yugoslav münasebetlerinin düzeldiğini kaydederken Macaristanın arazi müddeiyatını da müdafaa ediyor. Bu sözlerin Macarları teselliye matuf olduğuna veyahud kral Karolun Pragı ziyaretine bir mukabele teşkil ettiğine inanmamak güçtür. Triyanon muahedesinin araziye taallûk eden hükümlerini Avrupanın büyük harp malûlu Macaristanın lehine tadil etmek meselesi ortaya atılmıştır. Bu siyaset, İtalyanın Küçük itilâfa yaklaşmak siyaseti ile nasıl telif edilebilir? Pragda, Bükreş ve Belgradda vuku bulacak aksülâmellerin şiddetli olmasından korkulabilir.

Evlenme

Binbaşı mütekaidi Bay Fazlı Gündemin oğlu Fazıl Gündemle Halid Fahri Ozansoyun kızı Güzinin nikâh törenleri dün Beyoğlu evlenme dairesinde yapılmıştır. Gençlere saadetler dileriz.

Nikâh

İstanbulun tanınmış avukatlarından bay Haçik Markaryan ile bayan Arsaluş Ebeyanın nikâhlarının yapıldığı haber alınmıştır. Her iki tarafa saadet

Bu akşam TÜRK Sinema

En güzel bir Fransız opereti ola

ŞAHANE VAL

Musiki, dans ve neşe filminin ilk büyük iraesidir. Ba

HENRY GARAT - RENE S

Bu filmin bütün şarkılarını herkes terennüm

Yerlerinizi evvelden aldırınız. Telefon:

Kadınlar büyük miting yapacaklar

(Baştarafı birinci sahifede)

rüşmüşlerdir. Kanun lâyihası mecliste müzakere edildiği gün şehrimizde miting yapılacaktır.

LÂYİHA MİLLÎ MÜDAFAA VEKÂLETİNCE TETKİK EDİLİYOR

Ankara 5 (Telefon) — Ordu hizmetinde kadınlardan da istifade edilmesi hakkındaki kanun lâyihası henüz tamamen ikmal edilmiş değildir. Lâyiha şimdiki halde millî müdafaa vekâleti tarafından tetkik edilmektedir.

Sıhhiye vekâleti lâyihada, kadınların fizyolojik bünyeleri ve teşekkülleri bakımından askerlikte istihdam edilebilecek kısımları tesbit etmiştir. Millî müdafaa vekâleti bu meseleyi askerî teknik bakımından tetkik etmektedir.

Henüz pek iptidaî bir şekilde bulunan lâyihanın meclisin son devrelerinde başvekâlete verileceği anlaşılıyor.

YENİ NEŞRİYAT:

KIRKGELİN PINARI

Yunus Nüzhetin yeni bir kitabı çıktı: Kırkgelin Pınarı. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

BORSA

İstanbul 5 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,75	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,72,50	Bankası	89,50
» II	21,72,50	Anadolu hisse	25,30
» III	22,05,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,75	Terkos	11,75
» II	42,65	Çimento	13,85
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,10,40	Prağ	22,46,82
Londra	615,—	Berlin	1,97,64
Nev York	79,35,—	Madrit	7,38,20
Milâno	15,10,56	Belgrad	34,71,54
Atina	89,26,82	Zloti	4,23,75
Cenevre	3,45,—	Pengo	4,30,90
Brüksel	4,70,70	Bükreş	108,61,75
Amsterdam	1,47,92	Moskova	24,75,—
Sofya	65,04,—		

MAKSİM tiyatrosunda

Büyük Türk İllüzyonisti ve Manyetizmacısı P. ZATİ SUNGUR

Geceleri saat 21 de suare

Cumartesi, pazar 17 de matine

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 20 — Ruzuhızır 185

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	11,55	1,37	6,58	9,42	12,00	1,33
Va.	4,56	6,37	11,58	14,42	17,00	18,34

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

HİÇ UNUTULMIYACAK

MAVİ V

Yüz

Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat 20,30 da AYAK TAKIMI ARASINDA Yerler: 30, 40, 50

Fransız tiyatrosu operet kısmı bu Akşam S. 20,30 da MASKARA

Satılık kıymetli kütüphane

Fransızca iktisadî ve malî en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua kolleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

Kapalı zarf usul

Maliye Ve

1 — Eksiltmeye konulan iş: (İzn
şaatıdır. İnşaatın keşif bedeli (304
2 — Bu işe aid şartnameler ve
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Nafıa işleri şeraiti umumiy
D — İnşaata dair fennî şartnam
F — Keşif cedveli.
G — Proje
İsteyenler bu şartname ve evrakı
karada Maliye vekâleti kırtasiye
bahçe kırtasiye deposunda, İzmit d
Eksiltme 20/11/936 tarihinde c
liye vekâleti kırtasiye müdürlüğün
4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyl
5 — Eksiltmeye girebilmek için
mesi bundan başka aşağıdaki vesi
A — Nafıa vekâletinden alınmı
sı.
B — En aşağı 8 gün evvel mür
pabileceğine dair Nafıa vekâletinc
C — Ticaret odası vesikası.
6 — Teklif mektupları yukarıda
saat evveline kadar Kırtasiye Mü
misyonu reisliğine makbuz mukabi
lecek mektupların nihayet üçünci
olması ve dış zarfın mühür mumu
Postada olacak gecikmeler kabı

Edirne Kültür Direktörlüğünden :

Cinsi	Azı	Çoğu	İlk teminatı	Tutarı	Kırdırma tarihi günü saati
Lâcivert kumaş	500	750 m.	242 L.	3225 L.	19/11/936 perşembe 15

Edirne Kız öğretmen okulu talebesinin ihtiyacı için cins ve miktarı yukarda yazılı elbiselik lâcivert kumaş 4/11/936 dan itibaren 15 gün müddetle kırdırmaya konulmuştur. Vermeğe istekli olanların belli gün ve saatte Dairemizde toplanacak komisyona gelmeleri ve nümuneyi görmek için de her gün okul idaresine başvurmaları ilân olunur. (2737)

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden :

1 — Orkestra için seçme sinaviyle şu Müzisiyenler alınacaktır:
A — Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,
B — Birinci ve ikinci keman çalanlar,
C — Viyola çalabilenler,
Ç — Bir kontrbas çalan,
D — Bir üçüncü Trombon çalan,
E — Bir obuva (Korangle» çalan,
2 — Seçme sınavları ikinci teşrinin 23-27 inci »Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma» günleri saat 10 da Galatasaray lisesinde yapılacaktır. (2736)

Siyasal bilgiler okulu direktörlüğünden

Okul 6/11/936 dan itibaren Ankaraya nakledilmiştir. Okulla burada alâkası olanların her hangi bir malûmat elde etmek için Yüksek Öğretmen Okulu direktörlüğüne müracaat etmeleri. (2738)

DÜŞÜNCELER:

Maksim Gorki şehir tiyatrosunda

Dünya tiyatro edebiyatının en büyüke serlerinden birisi, İstanbul Şehir tiyatrosunda oynanmaktadır.

Vâ-Nu'nun dilimize temiz, canlı bir türkçeyle ve «Ayak takımı arasında» ismiyle çevirdiği bu eser Maksim Gorkinin en mühim tiyatro verimlerinden birisidir. Aklımda kaldığına göre Gorkinin bir yıl dönümünde bütün dünyada tiyatrolar bu eseri oynamış ve radyolar havalara bu piyesin ölmez seslerini yaymışlardır.

Bence, piyesin tercümesinde isminden başka uygun olmıyan bir şey yok. Darbı mesellere ve beyitlere varıncaya kadar büyük bir ustalıkla dilimize çevrilen bu layemut eserin ismi «Ayak takımı arasında» diye tercüme edilmemeliydi. Piyesin asıl ismi «DİPTE»dir. Yani Gorki cemiyetin cemiyet ehramının en alt katını, mahzenin, dibini bize anlatır.

Eser realisttir. O devirlerdeki çarlık Rusyasının lumpen proleter, deklasa olmuşlar muhitini dahiyane ve her türlü Asyai-Avrupaî mistiklikten uzak bir görüşle verir. Eserin en büyük hususiyeti bu karanlık muhitte bile Gorkinin «insana» olan itimadıdır. Eser seyredildikten ve dinlendikten sonra seyirci bedbin olarak dışarı çıkmaz. Seyirci anlar ki bu karanlık muhit, bu yuvarlanmış insanların dünyası ebedî değildir. Tarihin muayyen merhalesinin bir verimidir ki o merhale geçildikten sonra bu muhit de yok olacaktır. Yani Gorki bize bunu anlatacak kadar hakikî realisttir.

Eserin türkçeye tercümesini okudum. Şehir tiyatrosunda nasıl oynandığını gidip daha görmedim. Fakat bana öyle geliyor ki böyle bir eseri seçmekle Türk tiyatro severlerine büyük bir hizmet eden Ertuğrul Muhsin onu sahneye koymakta derin bir ustalık göstermiştir.

Eseri gidip gördüğüm zaman da düşündüklerimi yazacağım.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

ALMAN ELMALARI

Almanya, ihracatını arttırmak için 4 senelik plân hazırladı. Bu plânın en şayanı dikkat noktası elma noktasıdır:

Bundan böyle, hiç bir Alman, Almanyada yetişen elmalardan komposto, reçel, marmalad yapamıyacak...

Buna dair bir kanun da çıktı.

İKİZLER

Kanadada bir kadın bir batında beş çocuk doğurmuştu. Bu mühim rekoru Hindistanda bir Hindli kadın bu sene kırdı. Bir batında altı çocuk doğurdu.

Filvaki bu son senelerede, üç ve dört çocuk birden doğuranlar o kadar çoğaldı ki artık ikizlere ehemmiyet verilmiyor. Meselâ bu sene zarfında Sovyet Rusyada 22,158 kadın ikiz doğurmuştur!..

FENER YAKAN

Parisin sokak fenerlerini yakan Artür tekaüde sevkedildi.

Bu adam, yirmi senedir, bir tek gece bile yatağa yatmış değildir. O yalnız gündüz uykusunu biliyor.

Tekaüd olduktan sonra da huyunu değiştirmiyeceğini söylemektedir.

Şimdi de her gece sokağa çıkıp geç vakitlere kadar geziyor, sonra evine gelip oturuyor, sabah olunca yatıyormuş!.

YÜZÜK SAAT

Son senelerde Avrupada saatlerin hacimleri küçükldükçe küçükdü, nihayet yüzük şeklinde yapılıp parmaklara takılmağa başlandı.

Bu modayı Avrupadan Amerikaya sefer yapan Kin Mari vapuru Nev-Yorka yaydı. Amerikalı kadınlar modayı derhal benimsediler.

Bir zamanlar saatlerin cebe sığmıyacak kadar büyük olduğunu düşünürsek, saatçiliğin ne kadar ilerilemiş olduğunu anlarız.

GÜZEL ESARET

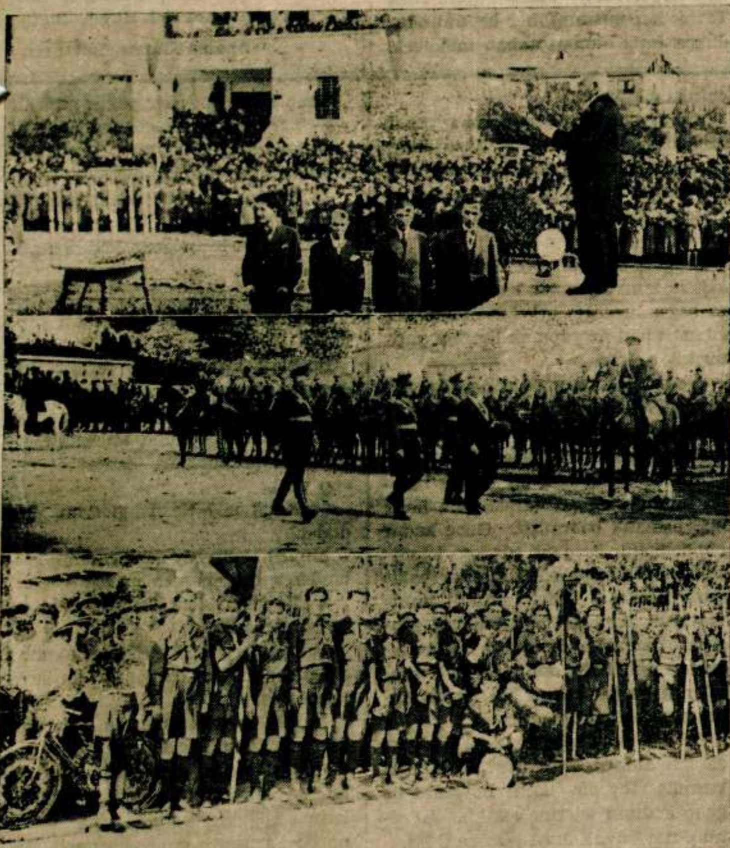
Londrada hoş bir dava var. Amerika film stüdyolarından biri, kontratına rağmen, başka bir kumpanyanın tekliflerini kabul edip giden artist Beti Davis aleyhine bir dava ikame etti.

Mahkemede, Davisin vekili dedi ki:

— Holivutta, kontratlar, artistleri âdeta esir ediyor, artisti köle gibi kullanıyorlar.

Bu söze, stüdyonun vekili şöyle mukabele etti:

— Mis Beti Davis ayda iki bin dört yüz İngiliz lirası alıyordu. Bu şartla herkes esir olmak ister!..

Cumhuriyet bayramına aid intibalar : Yukarıda Tokatta vali nutuk söylerken, ortada Gaziantepde askerî teftiş, aşağıda merasimde izciler.

Sekiz gün boğazı tokluğuna çalışacak

Bir dilenci hakkında mahkeme böyle karar verdi

Sokakta dilenirken yakalanan Seragan adında biri dün muhakeme edilmiştir. Saçları alnından kaşlarına, şakaklarından suratına doğru uzayıp sarkmış, sigaradan ortası sapsarı kesilen bıyıkları sakalına karışmış olan bu adam badanacı ustası imiş. Fakat dilenmeği çalışmağa tercih etmiş. Mahkemede reisin niçin çalışmadığı hakkındaki sualine «İş yok» cevabını vermiştir.

Hâkim icabını düşündükten sonra kararını tefhim etmiştir:

— Seragan. Ben seni şimdi işe göndereceğim. Sekiz gün boğazı tokluğuna belediye işlerinde çalışacaksın.

Seragan kararı duyar duymaz gülerek sağa, sola bakınmağa başladı.

— Aman bay reiz. İstediğin kadar çalışırım. Elverir ki, karnım doysun. Eğer sen de işin olmadığı zamanlar şöyle benim çalıştığım yerden geçersen ustalığımı görürsün. Vallahi yüzünü kara çıkartmam..

Jandarma ile kapıdan çıkarken hâlâ söyleniyordu:

— Hay Allah razı olsun şu reizden. Keşki daha evvel gelseydim buraya...

SİYASÎ İCMAL

Ruzveltin muvaffakıyeti

Şimali Amerika Müttehid hükûmetlerinin müşterek cumhurreisi ile muavini ve yeni mebuslar ve âyanın üçte biri geçen salı bir günde seçildi. Dört sene evvel Amerika iktisadi ve malî buhran yüzünden anarşiye ve felâkete sürüklendiği bir zamanda birinci defa cumhurreisi seçilen ve büyük sermaye sahiplerinin büyük demiryolu kumpanyalarının ve büyük sanayi patronlarının menfaatlerine bakmayarak ve kanunu esasinin münferid hükûmetlere verdiği kuvvet ve salâhiyetleri hiçe sayarak derhal aldığı cezrî tedbirler ve kanunlarla dünyanın en zengin memleketini felâketten kurtaran Mister Franklin Ruzvelt bu defa daha kahir bir ekseriyet ile seçildi.

48 hükûmetten müteşekkil Amerika birliği devletinin nüfusu yüz otuz milyondur. Bundan seksen milyonu intihap hakkını haizdir. Fakat ekseriya bundan ancak yarısından biraz fazlası reyini kullanır. Mebusları ve âyanı halk doğrudan doğruya seçer. Lâkin cumhurreisi her hükûmete nüfus nisbetinde tayin olunan müntehibi saniler tarafından seçilir. Bunların sayısı mebuslarla âyanın yekûnu olan 531 kişiye muadildir.

Amerika iki parti usulü cari memleketlerdendir. Bunlardan biri Ruzveltin mensup bulunduğu demokratlar ve diğeri mumaileyhe karşı Kansas hükûmeti valisi bulunan Landonu namzed çıkaran cumhuriyetçilerdir. Bunlardan başka ihtiyarlara tekaüd verilmesi davasını güden birlik partisi ile sosyalist ve komünist partileri birer namzed çıkarmışlardı. Fakat Amerikalılar reylerinin iki partiden fazlaya dağılmasına taraftar bulunmdaıklarından küçük partilerin namzed göstermeleri bir tezahürden ibaret kalmış ve intihabın neticesi üzerinde müessir olmamıştır.

M. Ruzveltin tekrar seçilmesi ferdiyetçi olan Amerikan ruhuna uygun olmamakla beraber memleketi muhakkak felâketten kurtarması itibarile tecrübe edilmiş olan devletin bankaları, sanayi ve diğer büyük müesseseleri kontrol etmek ve amele ile patron arasında hakem olmak usulünün devam eylemesine Amerikan milletinin taraftar olduğunu isbat etmiştir. Maahaza M. Ruzvelt rakiplerinin hücumlarını tesirsiz bırakmak üzere alabildiğine masrafı arttırmayacağına ve bütçeyi mevcud vergileri arttırmaksızın tevzin edeceğine söz vermiştir.

Diğer taraftan Ruzvelt Amerikanın kendi yağıle kavrulmasına taraftar olmayıp cihan ticaretinin canlanmasında Amerikanın örnek ve baş olmasına taraftardır. Bu zatın seçilmiş olması Amerikanın salâh ve refaha tekrar kavuşmak için dört senedenberi tuttuğu yolda bundan sonra da gideceğini ve cihan iktisadında diğer memleketler ile iş birliği yapacağını isbat ediyor.

M. Musolininin nutku Küçük İtilâf memleketlerinde iyi karşılanmadı

Küçük itilâfın orta Avrupa blokile anlaşması gene geri kalacak

Belgraddan Temps gazetesine yazılıyor: M. Musolini tarafından Milanoda irad edilen nutukta İtalya ile Yugoslavya arasında dostane münasebetler tesisi için kâfi derecede manevî, iktisadî ve siyasî şartlar mevcud bulunduğuna dair olan kısımlar, ekser gazeteler tarafından büyük harflerle yazılmaktadır. Nutuktaki Macaristanla olan münasebata ve «büyük harb malûlü Macaristana hakkı verilmesi lüzumuna» dair olan fıkralar, Belgradda büyük bir soğuklukla karşılanmıştır.

Belgradda Macaristanın muahedeleri tadile matuf müddeiyatının bilhassa bugünkü usul ve şeraitte teşci ve bu derece açıkça beyan edilmesi için hiç bir sebep mevcut olmadığı zikredilmektedir.

Şayed Roma hükûmeti Küçük itilâf ve bilhassa Yugoslavya ile devamlı ve makul bir esas dairesinde münasebet tesisini samimî surette arzu ediyorsa Macaristanın arazi müddeiyatına karşı istikbalde nasıl bir vaziyet alacağını açıkça izah etmelidir. Bu noktada Küçük itilâfın noktai nazarı hiç bir vecih ve suretle değişmiyecektir. Prağda cereyan etmiş olan son konuşmalar, Küçük itilâfın Balkan andlaşmasile sıkı bir teşriki mesaî dairesinde bütün hudutlarının tamamiyetini temin husundaki azim ve kararını bir defa daha ispat etmiştir.

ÇEKOSLOVAKYADA

Temps gazetesine Prağ muhabiri yazıyor: M. Musolininin nutkunda Macaristanın lehine olarak muahedelerin tadili meselesini yeniden ortaya atması hayret uyandırmıştır. Bahusus bu nutuk, Macar hariciye nazırı M. Kanyanın irad ettiği pek mutedil nutkun ferdasına ve Viyana konferansının arifesinde Roma blokile Küçük itilâfın teşriki mesaisine fali hayır addedildiği bir zamana raslamıytır.

Bu teşriki mesai bir defa daha geriye kalacak mı? Romanya kralı, Romaya yapmağı düşündüğü ziyareti tehir edecek mi? Musolininin Yugoslavyaya bu iltifatları ve «uzuvları kesilmiş Macaristan» lehindeki müdafaatı, daha geniş bir plânın mukaddemesi midir?

Şimdi burada bu sualler sorulmaktadır.

ROMANYADA

Gene Temps gazetesinin Bükreş muhabiri bildiriyor: Musolininin Macaristandaki sözleri, siyaset ve gazeteciler mahafilinde derin bir infial uyandırmıştır.

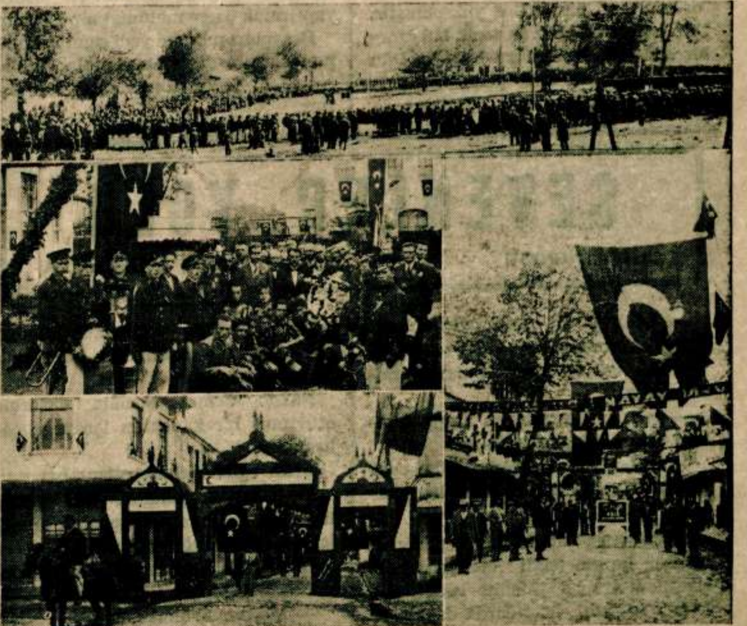
Hükûmet mahafili, çok ihtiyatkâr davranmakla beraber Prağda Roma protokolunu imzalamış olan devletler için yapılmış olan uzlaşıcı beyanatın ferdasında M. Musolini tarafından söylenen nutkun kendilerinde uyandırdığı elim intibaı saklamıyorlar. Bilhassa faşist siyaseti müdafaaya mütemayil olan sağ cenah fırkalarının heyecanı çok büyüktür. Nutuk kendilerini hakikî bir inkisara uğratmıştır.

CENEVREDE ENDİŞE

Cenevreden Temps yazetesine yazılıyor: Musolininin nutku, Cenevre mahafilinde endişeler uyandırmıştır. Musolini Milletler cemiyeti ile teşriki mesai için bunu imkânsız bırakan bir şart koşmuş ve Milletler cemiyetinin istinad ettiği esas, yani milletlerin hukuku düvel nazarında müsavatı prensibini açıkça reddetmiştir. Milletler cemiyeti aleyhindeki bu sözler son Alman - İtalyan müzakerelerinin neticesi olduğuna şüphe yoktur. Şimdiye kadar M. Musolini bu kadar katiyetle söz söylememiş ve Milletler cemiyeti ile muhtemel anlaşma imkânına bu kadar lâkayd görünmemişti.

Bu nutkun neticeleri ne olacak? Milletler cemiyeti Almanya ile İtalyanın iştiraki olmaksızın ne mikyasta yaşıyabilecek?

Düzcede Cumhuriyet bayramı parlak surette kutlandı

Düzçede cumhuriyet bayramına ait muhtelif intibalar: Yukarıda merasim esnasında Cumhuriyet meydanı, ortada Sönmez sporcuları Gazi büstüne çelenk koyarken ve tak, sağda parti binasının önü görünüyor

Düzce (Akşam) — Cumhuriyetin 13 uncu yıl dönümünü Düzceliler derin bir alâka ve fevkalâde tezahüratla kutladılar. Her taraf bayraklarla ve kurumların yaptığı taklarla donanmış ve süslenmişti. Sekiz on bin vatandaşın, okulların, sporcuların, sosyal kurumların, jandarma ve piyade kıtaatının iştirâkile yapılan merasim tam bir intizam ve mükemmeliyetle sona ermiştir.

Halk kürsüleri kurulmuş ve muhtelif hatipler tarafından Cumhuriyet alanında, parti ve belediye önünde söylevler verilmiş ve ırkımızın yüce dehası ve Türk istiklâlinin sönmez güneşi gözbebeğimiz Kamâl Atatürkün çok yaşaması dilekleri ve Türk ulusunun çetin cidâllerle kavuştuğu Cumhuriyet rejimine bağlılıklar tekrar edilmiştir.

Balıkçılar iki gün niçin balık tutmadılar?

Balıkçılar cemiyeti reisi "Grev yoktur, dalyanları tamir için bunu yaptık„ diyor

Dünden beri balıkçılar balık tutmamağa karar vermişlerdir. Bu karar 48 saat tatbik edilecektir. Balıkçıların bu hareketi, grev mahiyetinde etrafa aksetmiştir. Bunu üzerine alâkadar makamlar balıkçılar cemiyetinden izahat almıştır.

Bilhassa defterdar muavini, balıkhaneye gelerek balıkçılarla görüşmüş, cemiyet reisinden bu mesele hakkında izahat istemiştir.

Bu karar neden ileri geliyor? Tahkik ettik. Aldığımız malûmata göre mesele şudur: Son günlerde torik bahığı artmıştır. Bu yüzden fiatler pek ucuzlamıştır. Dalyan sahipleri, tutulan balıkların, masrafını çıkarmadığını görmüşlerdir. Fiatleri arttırmak maksadile aralarında anlaşmışlar, iki gün balık tutmamağa karar vermişlerdir.

Balıkçılar cemiyeti reisi Ahmed diyor ki:

— Buna grev denemez, balık tutmamak için dalyan sahipleri aralarında anlaşmışlardır. Bu itibarla bu hareketle balık amelesinin hiç bir alâkası yoktur. Bu hareketi yapmağa mecburduk. Bunun sebebini anlatayım. Tutulan torik balıkları pek büyüktür. Bir çift torik 9 kilo gelmektedir. Hattâ, buağırlıkta olan toriklere, torik demek te doğru değildir. Bunun adına sivri denir. Eğer bir çift 10 kilo gelirse, adına altı parmak, daha büyüğüne de peçota derler. Son günlerde tutulan balıklar arasında çifti 12 kilo olan beçotalar bile vardır. Halbuki peçota, pek nadir olarak görülen balıktır.

Torik, sivri, altıparmak, peçota diye isimler alan, bu balıklar ağlarımızı harap etmektedir. Hattâ dalyan sahipleri, bu balıkların yüzünden çok ziyan etmişlerdir. Bu şerait altında tutulan balıkların kârından ziyade ziyanı olduğunu gördük, neticede ağlarımızı bir iki gün tamir etmek ihtiyacını duyduk. Bu ihtiyaç karşısında ağlarımızı tamir ettirmek için iki gün balık tutmamağa karar veren, bu hareketin bir grev mahiyetinde etrafa aksetmesine hayret ettik, meselenin iç yüzü bundan ibarettir.

Balıkçıların balık tutmamak için aralarında yaptıkları anlaşmanın müddeti bugün dolacaktır, bu müddet zarfında ağları yırtılan dalyan sahipleri, ağlarını tamir ettirmişlerdir. Fakat bu iki günlük fasıla yüzünden torik fiatleri birdenbire yükselmiştir. Dün perakende olarak torik balığının bir kilosu 35 kuruşa satılıyordu. Dün balıkhaneye hiç torik gelmemiştir. Bir kaç gün evvel tutulan torikler de, buzlu sepetler içinde muhafaza edilmektedir.

Diğer taraftan balık ihracatile alâkadar tacirler, dalyan sahiplerinin bu anlaşmasına aleyhtardır. Alâkalı bir tacir diyor ki:

— Bugünlerde tam ihracat mevsimidir. İtalyanlar, Yunanlılar bize balık sipariş etmektedirler, balıkçıların ağlarını bahane ederek, balık tutmamaları ihracatımıza, mani olmuştur. Bana kalırsa balıkçılar son günlerde, fiatlerin düşkünlüğünden memnun olmamışlar, fiatleri arttırmak için böyle bir anlaşmaya mecbur kalmışlardır. **A. O.**

İzmit esnafı

Vali küçük esnafın dertlerini dinledi

İzmit (Akşam) — İzmit Halkevi salonunda vali Hamit Oskay küçük esnafı toplıyarak onların ayrı ayrı dertlerini dinlemiştir. Bunlardan bir çokları işlerinin inkişâfı için kredi ihtiyaçlarından bahsetmişler ve çok açık, samimi bir şekilde isteklerde bulunmuşlardır.

Vali, küçük esnafa, refaha doğru yürütecek yollar üstünde yürüdüğünü kaydederek bütün müşküllerinin halledileceğini kendilerine bildirmiştir. Toplantıya gelenler büyük bir ümit ve sevinç içinde dağılmışlardır.

TERZİLER VE DOKUMACILAR DA TOPLANDI

İzmitteki terzi kadınlar ve el tezgâhları dokumacıları vali Hamit Oskayın başkanlığı altında Parti binasında bir toplantı yaptılar. Vali terzilerin ve dokumacıların işlerini daha ziyade genişletmeleri için icabeden tetbirler üzerinde onlarla görüşmelerde bulunmuştur. Öğrenildiğine göre, Kocaelinde bundan sonra el tezgâhlarına ve dokuma işlerine büyük bir ehemmiyet verilecektir.

Föniks ve Milli sigorta şirketlerine sigortalı olanlar

İflâs eden Föniks de Vien ve Milli sigorta şirketlerine sigortalı olanların diğer kumpanyalara devri muamelelerine süratle devam edilmektedir. Bu işle meşgul olmak üzere Millî Reasüransta teşkil edilen büroya son iki gün zarfında 300 kişiye yakın sigortalı müracaat etmiştir. Bunların ekserisi devir muamelelerini bir müddet sonra yaptırmak üzere malûmat almışlardır.

Hesapları mevcud yedi sigorta kumpanyalarına devir olunan sigortalıların adedi de iki günde elliyi bulmuştur.

Bir evlât katilinin muhakemesi

Kadın çocuğun ölü olduğunu iddia ediyor

Doğurduğu kızı çocuğu boğmaktan suçlu Şerife

İzmir (Akşam) — Karşıyakada Turan mevkiinde müthiş bir cinayet işlenmiş, gayri meşru temas neticesinde elde edilen bir kız çocuğu, doğduktan sonra anası tarafından boğulmak suretile öldürülmüş ve cesedi deniz kenarında kumların içine gömülmüştür. Katil ana, otuz yaşlarında Şerifedir.

Kocası dört yıl evvel ölmüş ve Şerife ile Şefika adındaki arkadaşı, Turanda Menemen caddesinde bir evde yaşamağa başlamışlardı. Birbirini çok seven bu iki kadın, bazen tütün veya incir mağazalarına giderek çalışıyor ve meişetlerini temin ediyorlardı. Şerifenin 12 yaşlarında bir de kızı vardır. Şerife, bazı erkeklerle görüştüğünü ve Mustafa adında birinden gebe kaldığını itiraf etmiştir. Dagaların açtığı kumlar arasından meydana çıkan küçük cesed üzerine müddeiumumi muavinlerinden Şevki Suner tahkikata girişmiş ve kısa bir zamanda katil anayı meydana çıkarmıştır.

Şerife, bir akşam sancılandığını ve çocuğu doğurduğunu, sonra arkadaşı Şefika ile birlikte boğduklarını, kendisi lohusa olduğundan Şefikanın, küçük cesedi alarak götürüp denize attığını söylemiştir. Tevkif edilen Şerife, bir gün sonra sorgu hâkimliğinde isticvabında ilk ifadesini değiştirmiş ve katil olmadığını, çocuğun zaten ölü doğduğunu söylemiştir. Halbuki otopsiye aid rapor, yeni doğan kızın, boğazı ve nefes boruları sıkılmak suretile öldürüldüğünü göstermektedir. Çocuğun öldürüldüğünü ve sonra gömüldüğünü gören üç şahit çocuk ta vardır. Adliye, bu mühim cinayet üzerinde tahkikata devam etmektedir.

Adapazarlılar İzmitte Tırtılları oynadılar

İzmit (Akşam) — Bir kaç gündenberi devam eden Mimi piyesinden sonra dün İzmit sahnesini Adapazar Halkevi işgal etti. Adapazarlılar Tırtılları oynadılar. Artistler rollerinde muvaffak oldular. Adapazarlı gençlerin Tırtıllar piyesinden sonra oynadıkları milli zeybek oyunu halk tarafından çok alkışlandı.

Aydında parti kongreleri

Aydın (Akşam) — Aydında parti ve ocak ve kamunların yıllık kongreleri akdedilmeğe başlanmıştır. Kongrelerde halkın dilekleri, en ince teferruatına kadar tesbit edilmektedir.

Göz hekimi Esad paşa

Bir garib talihim vardır: Felek bana sevmiyeceğim, hoşlanmıyacağım havadisleri geç duyurur. On sene evvel genç yaşında ölen hemşirezadem vatanperver Nurinin ölümünü, ölümünden ancak üç ay sonra duyurdu.

Ölüm hatta meşum havadisi yazan gazeteleri elime verdiği halde gene okutturmamıştı. Sevgili dostum göz hekimi Esad paşanın ölümünde de buna yakın bir şey oldu. Cumartesi günü ölen Esad paşanın ancak pazartesi akşamı cenaze resimlerini gösterdi.

Vücutça bir rahatsızlık beni 1315 de Kadıköyüne, 1317 kânunusaninin ilk akşamı, mehtaplı bir gecede Büyükadaya nakli mekân ettirmişti. Evimin yolu göz hekimi Esad paşanın yolu üzerinde idi. Biri çeyrek geçe kalkan vapurla her sabah birleşmek, Esad paşanın güzel yüzünü görmek, güzel sözlerini işitmek, beş sene tadına doyulmaz bir zevk, bir lezzet olmuştu. 1317 de Esad bey benim ve bütün Büyükadalıların bir sevgisi, bir İdyli olmuştu.

Esat paşa güler yüzlü idi. Hiç bir gün felekten şikâyet ettiğini işitmedim. Esat paşa tatlı sözlü idi. Tatlı tatlı tarizler yapar, iktisatta sahibi ihtisas olan doktor Celâl Muhtarı bir parçacık sıkardı. 1317 de doktor Celâl Muhtar, doktor Şemsi Molla, doktor Ormanyan Komidas, doktor İsmail paşa, doktor Rıza Tevfik, hele Salâh Cimcoz, Giritli Rasim, mabeyin kâtibi Hakkı, humbarahane yüzbaşısı Selim Sırrı (Saylav) sabahları ve akşamları Aydın vapurunda bezmi safa kurarlar, güzel güzel konuşarak Abdülhamidin zulmünü, istibdadını bir saatlik olsun unutmağa çalışırlardı.

Bir akşam - eski saat - saat onda köprüden kalkan, muvazeneli yani rakid havada bile sağa sola yatan Aydın vapurunda yaranü safa birleşti. Büyük salonun kıç tarafında yer alındı. Sıkı sıkı oturuldu. Yabancı bir kimsenin araya girmemesine, kulağı duymamasına itina edildi. Filozof Rıza Tevfik cebinden uzun bir manzume çıkardı. Güzel hanende hacı Necib «şamar oğlanı» olmuştu.

Yüksek sesle okumağa başladı. Bu manzume mütenevvi tarzında yazılmış hayali bir hikâye idi. Rüyada görülmüş bir muhavereyi nakil idi. Bu manzumede filozof bütün ahbaplarını, bütün arkadaşlarını sigaya çekiyordu.

Celâl Muhtar için sarfetmedik lâtife bırakmıyordu. Mabeyin kâtibi Rasim, doktor Esat paşa, doktor İsmail paşa filozofun kalem tarizine uğruyordu. Manzume uzundu. Bitmek, tükenmek bilmiyordu. Sarayburnundan Heybeliadaya kadar sürdü. Rıza Tevfik her mısraını, her beytini okudukça tariz olunan ahbab mukabele ediyordu. Mukabelelerin en lâtifini, en zarifini göz hekimi Esat paşa yapıyordu. Abdülhamidin yerlere ve köklere sığmıyan zulümlerine, istibdatlarına karşı - Yarab!.. - o istihzalar ne idi. Etrafı saran sayısız hesapsız casuslara, hafiyelere, jurnalcılara karşı o candan konuşmalar, o candan sevişmeler, o candan emniyet ve itimadlar ne idi? O bezmi ülfetleri hatırladıkça:

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer

Dememek kabil midir?

Meşrutiyet yılı Büyükadaya - temmuz geldiği halde - daha göç etmemiştim. İstanbulda meşrutiyet avazeleri, meşrutiyet çılgınlıkları, meşrutiyet taşkınlıkları, beni sersem etmişti. Yeni bir hayata dalmış, Esat paşamı ve bütün dünyamı unutturmuştu. Esat paşama ancak bir sene kadar evvel Kadıköyünde kavuştum. Göz hekimi Esat paşa gene o eski güler yüzlü, tatlı sözlü Esat paşa idi. Yalnız bir fark ile geçirdiği ve bana haber vermediği büyük bir hastalığa telmih ederek:

«Ahiretin kapısına kadar gittim. Fakat içeriye girmek nasib olmadı» diyordu.

Pek yakında gördüğüm Esat paşa son ziyaretimde beni görmiyecek hale gelmişti. Felek onu da benim gözlerime olduğu gibi bütün dostlarının bütün ahbaplarının gözlerine de müebbeden görünmez etti. Hayf!. Hayf!.

Abdurrahman Adil Eren

KADIN KÖŞESİ

Kadife şapka

Siyah kadife şapka. Ön kısmın sağ tarafı fevkalâde düşük giyilmektedir. Yeşil kadifeden burulmuş bir kurdele ile süslenmiştir.

Romanyada feyezanlar

Bükreş 4 (A.A.) — Tirgiu mıntakasındaki feyezanlar, gittikçe artmaktadır. Feyezan sebebiyle müteaddit köyler harab olmuştur.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 14

— Zannetmem İstanbulda olsaydı beni aramazdı.

— Bir telefon etsek bulabilir miyiz acaba?

— İsterseniz arıyayım. Yalnız bunlar varken bilmem gelir mi?

— Zarar yok. O gelsin. Arka odaya alırsın. Ben bir bahane ile çıkarım.

Biraz sonra kapıda tekrar görünen Ruhsar hanımefendi ötekilere belli etmeden Ahmed Melihe işaret etti. Dışarı çağırdı. Koridorda fısıldaştılar:

— Gelecek, arka odada küçük bir masa hazırlatayım mı?

Ahmed Melih birdenbire keyiflenmişti. Prensesin arkasını okşadı:

— Yamansın vallahi. Öyle iyi düşünürsün ki! Bizimkiler eğlenirken, kaçamak yapmak öyle hoş olacak ki!

Hanımefendi bu iltifattan gururlanmış gibi omuzlarını oynattı:

— Öyledir efendim. Erkekler böyle kaçamak eğlencelerden daha çok zevk alırlar.

Beraber salona döndükleri vakit iki genç kadının mühendis Ragıbla Nâzım Cemal tarafından paylaşıldığını gördüler.

Nâzım Cemal Neclâyı dizlerine oturtmuş bir kadehten içirmeğe çalışıyordu.

Artık eğlence hararetlenmişti.

Tatlı tatsız şakalar, yerli yersiz nükteler, kadınların hoppalığı erkeklerin yapışkanlığı başlamıştı.

Bir aralık kapının çalındığını duyunca hep birden haykırdılar:

— Meşhur avukat geldi.

Ev sahibi dışarı çıktı, fakat yalnız olarak döndü:

— O değil mi?

— Hayır. Kapıcı bira getirdi.

Ve ötekiler yanlarındaki kadınlara avdet ederlerken Ahmed Melihe işaret etti.

Ahmed Melih bir kaç gün sonra çıkacağı yeni İzmir seyahatine beraber götürmek istediği Mukaddes hanımın geldiğini anlamıştı.

Arkadaşları o kadar dalmışlardı ki bir bahane bulmağa bile lüzum görmeden yavaşça dışarı çıktı. Her ihtimale karşı onları meşgul etmesi için de ev sahibine işaret etti.

Mukaddes hanım, kibar âleminin bu güzel kadını küçük odada bekliyordu.

Bu evli bir kadındı. Güzeldi. İyi konuşur, lisan bilir, musikiden anlar ve hepsinden fazla çok şık giyinmesini bilirdi. Fakat bu şık giyinmek, her eğlenceye gitmek, çay, dans saatlerini kaçırmamak pek kolay değildi. Şık bir kadının haftanın bir kaç gününde danslı çaylara, sinemaların ilk gösterişlerine, tiyatrolara ve her mevsim eksik olmıyan balolara iştirak edebilmesi için kolay kolay sarsılmıyacak bir bütçesi olmak lâzımdı. Halbuki kocası nihayet aylıklı bir adamdı. Genç ve güzel karısının pek alıştığı arzularını karşılıyacak vaziyette değildi. Arasıra poker masasında oldukça mühim yekûnlar bırakan bu şık kadın başı, sonu belli bir aylıkla idare edilemezdi. Vakıâ kocası çalıştığı müessese hesabına memleket içinde uzun seyahatler yapıyor, aylığından başka ücret te alıyordu. Ve ancak bu seyahatler Mukaddes hanımın bütçesini biraz doldurabiliyordu. Bu seyahatler kocasından ziyade kendisi için istifadeli olduğundan o İstanbulda yalnız kalmağa can atıyordu.

Kocası bir hafta evvel yeni bir yolculuğa çıkmıştı.

Bir ay sürecek olan yeni seyahat Mukaddes hanımın kış hazırlıkları için pek hayırlı olacağa benziyordu. Bunun en hayırlı alâmeti bu akşam Ahmed Melih beyi bulmuş olmasıydı.

Bu gece de pek şıktı. Giydiğini yakıştırmasını bilen bir kadının kendini beğendireceği erkeğin karşısına çıkması için ne yapmak lâzımsa yapmıştı.

Ve zaten ne zamandır onu özliyen Ahmed Melih için bu kadar zahmete bile lüzum yoktu.

Bu üçüncü görüşmeleriydi.

Ahmed Melih onu bir büyük baloda tanıdığı zaman aralarında hafif bir âşinalık belirmişti. Genç kadın bir delikanlı ile dans ederken kendisini vaktile takib eden meşhur palamut tüccarına iltifat etmeği unutmamıştı. Ahmed Melih bundan sonrasını hanımefendinin gayretine bırakmıştı ve bir hafta sonra idi ki Nişantaşının bu şık kadını bu apartımanda onu bekliyordu.

Küçük odada başbaşa kaldıkları zaman Ahmed Melih sevgilisine kavuşmuş toy bir liseli heyecanı ile genç kadının ellerine sarıldı. Gözünü onun büyük mavi gözüne dikti.

Ve içini çekti:

— Ne güzelsin!

Genç kadın tatlı bir göğüs geçirdi:

— Sizi o kadar göreceğim geldi ki!..

— Ya benim.

— Ama hiç aramadınız.

— İmkânı var mı. Senin için düşündüğümü bilsen.

Gözleri parlıyan genç kadın heyecanla sordu:

— Ne düşündünüz?

— Seninle bir İzmir seyahati yapmak.

Bu hiç beklemediği bir cevaptı. Bir Avrupa seyahati demiş olsaydı muhakkak ki kendini ağır satmak arzusuna rağmen boynuna atılacaktı.

Bükülen dudakları isteksizce cevap verdi:

— Kabil mi? Nasıl giderim. Ne derler?

Ahmed Melih bey genç kadının kalbinden geçenleri sezmemişti:

— Ne çıkar, dedi, seninki nasıl olsa burada yok!

Çok şeyler ümid ettiği bu meşhur zengini darıltmış olmamak için biraz yumuşadı:

— Sizi kırmak istemem, eğer imkân bulursam hay hay.

Ahmed Melih, genç kadına sokulmuştu. Gündüzkü muvaffakıyetli işlerin verdiği serbestlik içkinin keyfine de karışarak onu azdırmıştı. Artık her şeyi tabii, mümkün ve kolay buluyordu. **(Arkası var)**

Kadınlar güzelleşiyor erkekler çirkinleşiyormuş

Bir gün geleck erkekler kendilerinden yaşlı kadınlarla evlenmeğe mecbur olacaklarmış

Amerikalı bir doktorun neşrettiği makale her tarafta büyük alâka uyandırdı

Umumî harptenberi kadınlar güzelleşiyor, erkekler ise çirkinleşiyormuş... Amerikalı meşhur bir doktor bu kanaattedir. Doktor, Amerika gazetelerinden birinde neşrettiği makalede fikirlerini uzun uzadıya izah etmektedir. Bu arada diyor ki:

«Umumi harbe kadar kadınların yüzde doksanı spor yapmıyordu. Bütün gün evinde oturur, vücudu pek az hareket ederdi. Bu yüzden vaktinden evvel yağlanırdı. Bu yağlanma hem vücudun şeklini bozar, hem de çabuk ihtiyarlamağa sebeb olurdu. Eski kadınlar arasında tam manasile mütenasib vücudlu pek azdı.

Umumî harb kadınların hayatında büyük bir inkılâb yaptı. Cephelere koşan erkeklerin boş bıraktıkları yerleri doldurmak için kadınlar çalışmağa başladılar. Harb bittikten sonra erkekler geriye döndükleri zaman gerçi kadınlar tekrar bu işleri bıraktılar, evlerine döndüler. Fakat harb senesi zarfında umumî hayata karışmaları onların bütün gün evde oturmak itiyadlarını bozdu. Evine dönen kadın her gün çıkıp gezmeğe, hareket etmeğe, spor yapmağa başladı.

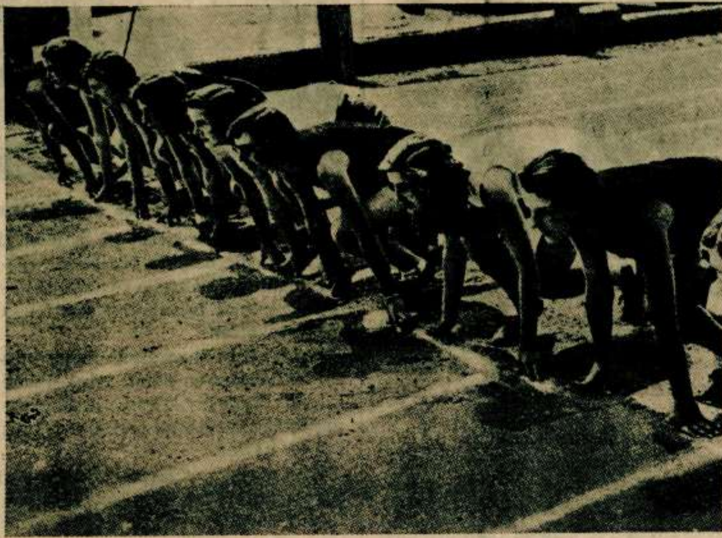
Spor ve hareket demek, sıhhat ve gençlik demektir. Kadınlar bu sırrı anlayınca beden terbiyesine dört elle sarıldılar. Dünyanın her tarafında kadın spor klüpleri, beden terbiyesi enstitüleri teşekkül etti, bu sayede de kadın vücudları mütenasib bir hal almağa başladı. Seneler geçtikçe bu tenasüb arttı.

EN BARİZ MİSAL

Bunun en bariz misali Almanyada görülebilir. Umumî harpten evvel Alman kadınları yüzde doksan şişman, iri yarı şeylerdi. İçlerinde mütenasib vücudlusu enderdi. Bunun sebebi Alman kadınının sporla meşgul olmaması idi. Harpten sonra kadınlar sporla fazla meşgul olmağa başlayınca yeni nesil tamamen başka şekilde yetişti. Bugünkü Alman kadını uzun boylu, mütenasib vücudludur. İçlerinde şişmanı, kusurlusu pek azdır.

Alman hükûmet adamları, mütefekkirleri, doktorları bunu anladıkları için kadınların beden terbiyesine son derece ehemmiyet veriyorlar. Her tarafta yeni yeni enstitüler, klüpler açılıyor. Bu sayede istikbalde Alman kadınları arasında vücudu mütenasib olmıyanına tesadüf edilemiyecektir denilebilir.

İngilterede, Fransada, Sovyet Rusyada da vaziyet böyledir. Bu memleketlerde de kadınlar arasında spor gittikçe ilerlemektedir.

Amerikalı kızlar bir koşuya hazırlanırken

ERKEKLERE GELİNCE..

Kadın vücudlarının bu tenasübüne karşı erkek vücudları bilâkis gittikçe kalınlaşmakta, eski şeklini kaybetmektedir. Bunun sebebi erkeklerin eskisine nisbetle daha az hareket etmesi, spor, beden terbiyesi ile daha az meşgul olmasıdır.

Erkekleri sporu ihmale sevkeden iki sebeb vardır. Birincisi yaşama müşkülâtının insanları çok çalışmağa mecbur etmesidir. Bir zamanlar günde beş altı saat çalışan ve hayatını kazanan bir insan şimdi sekiz dokuz saat çalışmak mecburiyetindedir. Bu mesaî ekseriyetle kapalı yerde, masa başındadır. Bütün gün bu suretle çalışan ve hareket edemiyen bir insanın vücudu tabiatile şeklini kaybeder.

İkinci sebeb de nakliye vesaitinin çoğalmasıdır. Bir zamanlar nakliye vasıtaları azdı. Erkeklerin çoğu işine ayakla gider, akşam üzeri evine yaya olarak dönerdi. Bu yürüyüş en iyi bir beden terbiyesi hareketi idi. Unutmamalıdır ki dünyada yürümekten iyi jimnastik yoktur. Yürümek fazla yağları eritir, hazmı kolaylaştırır, vücudun bütün uzuvlarının iyi işlemesini temin eder.

BİR GÜN GELECEK..

Son senelerde nakliye vasıtaları pek ziyade arttı. Tramvay, otobüs, yeraltı tramvayı, otomobil... Daha bir çok vasıtalar insanı evi önünden alıp işinin başına kolayca götürüyor. Çok çalışan ve bu suretle yorulan insanlar bu kolay vasıtalardan istifade etmeği yaya gitmeğe tercih ediyorlar. Bu suretle vücud hemen hiç hareket etmiyor.

Hele otomobiller... Harpten sonra otomobil fiatleri çok ucuzladı. Amerikada ve Avrupanın bir çok memleketlerinde hemen her aileye bir otomobil düşüyor. Altında otomobili bulunan bir insan en yakın bir yere gideceği zaman bile yaya yürümek istemiyor, otomobiline atlıyor. Bu yüzden günlerce hiç hareket etmiyen insanlar vardır.

Geçenlerde bir doktor otomobilleri insanların en büyük düşmanı olarak gösteriyordu. Bu doktor: «Bir gün gelecek insanların şekilleri değişecektir. Çok işliyen kafa büyüyecek, otomobil yüzünden hiç hareket etmiyen bacaklar küçülecek, insan kısa bacaklı, kocaman karınlı, büyük kafalı bir mahlûk olacaktır.» diyordu.

Doktorun bu sözleri biraz mübalağalı olmakla beraber doğrudur. Bu tehlikeyi daima göz önünde bulundurmak lâzımdır.

KADINLARDA GENÇLİK

Beden terbiyesi ve hareket kadınların yalnız vücudlarını mütenasib bir hale koymakla kalmamış, onlara uzun bir gençlik temin etmiştir. Altmış yetmiş sene evvel 30 yaşında bir kadın artık gençliğini bitirmiş sayılırdı. Yarım asır evvel kırk yaşında bir kadına «İhtiyar» diyen edipler, muharrirler vardı.

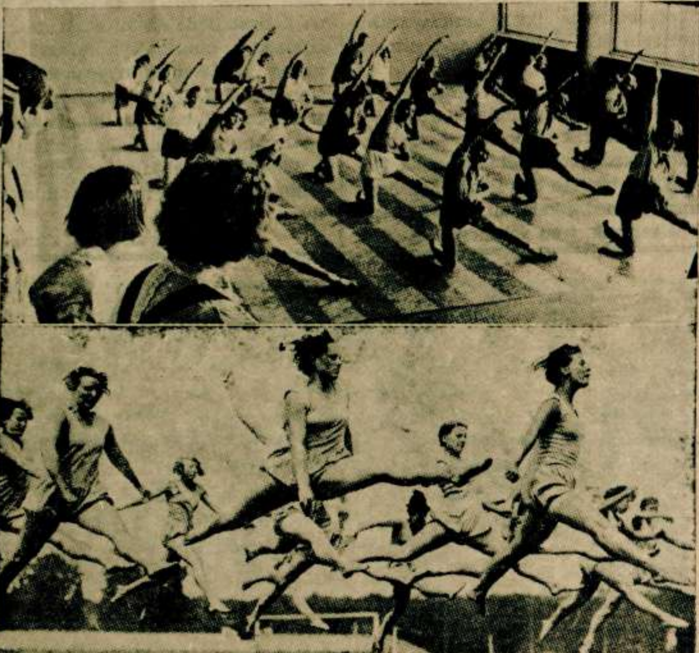
ERKEKLER ÇABUK İHTİYARLIYORLAR

Kadınların geç ihtiyarlamalarına mukabil erkekler çabuk ihtiyarlıyorlar. Spor yapmıyan, hiç değilse her gün bir buçuk iki saat yürümiyen erkeklerin vücudları şekillerini, tenasübünü kaybetmekte, yüzlerde vaktinden evvel çizgiler baş göstermekte, saçlar dökülmektedir.

Harpten sonra erkekler arasında da spora, jimnastiğe ehemmiyet verenler vardır. Fakat bu, eskisi derecesinde değildir. Bugünkü erkeklerin yarım asır evvelki erkeklere nisbetle daha az hareket ettikleri muhakkaktır.

Erkeklerin çabuk ihtiyarladıkları evlenmelerde de göze çarpıyor. Bir zamanlar bir erkek, karısının kendisinden en az 8 - 10 yaş küçük olmasını isterdi. Çünkü kendisi geç, karısı ise erken ihtiyarlardı. Halbuki şimdi bir iki yaş fark kâfi görülüyor. Çünkü erkek çabuk, kadın geç ihtiyarlıyor. Vaziyet böyle giderse erkekler bir gün kendilerinden yaşlı kadılarla evlenmeğe mecbur olacaklardır.

Amerikalı doktor makalesinde ihtiyarlamamak istiyenlere hareket tavsiye ediyor, bilhassa erkeklerin bunu ihmal etmemeleri lâzım geldiğini söylüyor. Doktorun makalesi her tarafta büyük alâka uyandırmıştır.

Genç kızlar idman ve spor yapıyorlar

VENEDİKLİ BAFFA "Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 14

Tebriz önlerindeki asker çıplaktı, üçüncü Murad ise hâlâ zevkinde idi

Bugün yıkıntısından bile hiç bir iz kalmıyan Yalıköşkü, etrafı dört köşeli, kubbesi kurşun kaplı bir bina idi. Binanın içinde asıl daireye girmezden evvel etrafı bir galeri ile çevrilmişti. Galerinin eni on kademdi. Mermer direkleri gayet zarifti.

Beyazıd köşkünün sağında ve salkım söğütler arasında cebeciler köşkü vardı. Sarayburnunun bu kıyıları, yeşillikler içinde altın âlemleri parlıyan bu üç köşkle tezyin edilmişti. Sarayı yeşil rengin en koyusundan başlıyarak gökyüzünün maviliklerine yükseldikçe koyulukları açılan ve filizlenen ağaçlar sarmıştı. Oradan Akdenize açılan Türk donanması geceleri bülbülleri dinler, sabahları toplar atarak engin denizlere uzaklaşırdı.

O gün, o kıyı on altıncı asrın devlet adamlarile dolmuştu: Üçüncü Murad, muallimi sultanî hoca Sadettin, mukarribi padişahî Rumeli beylerbeyisi «Ermeniülasıl» Mehmed paşa, damad İbrahim paşa, mukarrib ve baş defterdar kara Üveys paşa, şeyhislâm Çivizade, veziri azam Siyavüş paşa ve bütün kubbe vezirleri... Ne garib tesadüftü: Venedikli Baffa Üçüncü Muradla beraber kızını evlendiriyor, halk İstanbulda vebadan kırılıyordu. Ordu şark seferinde düşmanla çarpışıyor, Kılıç Ali paşa has bahçede baştarda yaptırmakla meşgul oluyordu. Saray ve halk! Saray zevkinde, halk yurd ve memleket derdinde idi.

O gün, baştardanın «bünyadı urulurken» şeyhlerin ve hafızların duaları ve âminleri saray kubbelerine aksetti. Şimdi Yeşil kadirganın tersanesinde yeni bir Baştarda yapılacaktı. Bu tersane çok uğurlu idi. Burada Kanunî sultan Süleyman, ikinci sarhoş Selim en güzel Baştardaları yaptırarak «Gazalar eylemiş», «küffara galib olup gelmişti». Fakat gazada galib olan İkinci Selim değildi. Türk denizcileri ve Türk kaptanlarıydı.

Kılıç Ali paşa Baştardanın enini, boyunu kendi tayin etti. Hatta tersane mimarlarına da bırakmadı. O gün, belki, mimar Sinan ve su yolu nazırı mimar Davud da orada idiler. Fakat Kılıç Ali paşa, kimseyi işe karıştırmadı. Hepsini kendi yaptırdı. Baştardada kullanılacak kerestelerin doğrusunu ve ve iğrisini hazırlattı, ve kaburgalarını çattırdı. Kılıç Ali paşaya, tersane eminine, tersane kethüdasına, korsan reislerine, tersane mimarına hilatler giydirildi. Sığırlar ve koyunlar kesildi. Ziyafetler verildi. «Forsa kâfirleri» de o gün karınlarını doyurdular.

İstanbul, Venedikli Baffanın kızını evlendirdiği gündenberi vebaya tutulmuştu. Divanda oturanlar bile hastalanıp kendilerini evlerine atıyorlardı. Rumeli kazeskeri İvaz efendinin divanda birdenbire hastalanması, gözünü meşihate diken şair Bakinin işine yaradı. «Hükemayi zamana alelittifak: «İlâçpezir olmaz. Zaaf piri galibdir. Sinni doksanı mütecavizdir» dedikleri için kazeskerliği İstanbul kadısı Abdülbaki efendiye verildi.»

Taun, İstanbul halkının seyrettikleri düğünü de burunlarından getirdi. Taşkendî şeyh Ahmed efendi hazretleri de göçtü. Veba, Nakşibendi tarikatine de saldırdı. Üçüncü Murad o kadar müteessir oldu ki...

— Azizin cenazesin tazim ve tekrim ile hazreti Ebu Eyübülensari kurbünde defnedesiz. «Deyu tezkerei hümayun» yazıldı.

İstanbulu taun kırıp geçirdiği halde, şark seferinde de Türkler, kendilerini kırıp geçirmek istiyenlere galebe çalıyorlardı. Bir akşam, o kadar coştular ki, Kızılbaşın altmış okka gülle atan topunu ellerinden almak istediler. Gece, karanlık Tebriz ufuklarına yayıldı. Rumeli gazileri artık dayanamadılar. Topu bekliyen nöbetçileri gözlediler. Etrafı karanlıklar içinde yokladılar. Nöbetçilerin uyuduklarını gördüler. Düşman topunun yanına kadar sokuldular. Altına odunlar döşediler. Kalın palamarları taktılar. Topu yerinden var kuvvetlerile çektiler. Öyle bir hızla çektiler ki, Türk bazusunun kuvvetine palamar bile dayanamadı. Kırıldı, parçalandı. Birden atıldılar. Tekrar daha sağlam bir palamar taktılar. Gece yarısı düşmanla âdeta eğleniyorlardı. İçlerinden biri artık topun çoktan aşacağına emindi. Güle güle, ata biner gibi, topun üstüne bindi. Top, uçar, gibi Türk ordugâhına koşuyordu.

Şark seferinde Türk kuvveti benliğini korumaya çalışırken, Üçüncü Murad, hâlâ zevkinde idi. Tebriz önlerindeki asker, çıplaktı. Devrin vakanüvisi bile «bir alay çıplaklar topu ip takıp sürüyüp» diye yazıyordu. Üçüncü Murad da Rumeli beylerbeyisi ve sevgilisi Mehmed paşaya samur kürkler giydirmekle meşgul oluyordu.

İstanbul zürefası uyumuyorlardı. Ellerinden bir şey de yapmak gelmese, gözlerile gördükleri rezalete tarihler düşürerek, kendilerinden sonra gelecekleri intibaha davet ediyorlardı. Mehmed paşanın Rumeli beylebeyliği ile musahibliği ve vezirliği o devir adamlarının o kadar havsalalarına sığmamış ki, sahaifülahbarin dediği gibi: «Meraş kurasının birinde tevellüd edip Ermeniülasıl» olan ve şair Nedimin tercümesine göre de «kuş avında meşhur» bulunan «nedimi şehriyari» Mehmed paşanın Rumeli beylerbeyliğile musahibliği nefsinde cemetmesine ve Özdemir oğlunun şark seferine gittiği gündenberi gene müstakillen arza girmesi için Üçüncü Muradın tenbih etmesine derhal tarih düşürdüler.

Mîrimiran hem musahip hem vezir
(995) (1586)

Musahibliğe kimsenin diyeceği yoktu. Musahib, sadece bir saray adamı ve padişah dalkavuğu idi. Hatta vezir de olabilirdi. Çünkü nice rezil adamlar bu rütbeye yükselmişlerdi. Fakat Rumeli beylerbeyisi olmak için sefer eşmek, en uzak serhadlerde asker başında bulunmak lâzımdı. Mehmed paşa ise, kuş peşinde ve para işinde idi.

Üçüncü Murad, artık azmıştı. Bir gün kızdı. Oğlunu sünnet eden cerrah Mehmed paşayı da azletti. Harkes hayretler içinde kaldı. Kendisine sebebini sorabilmek cesaretinde bulunanlar sordukları zaman kısaca şu cevabı verdi:

— Kâfiri nimet olanın hali böyle olur.

Arası çok geçmedi. Rumeli kazaskeri olan şair Baki efendinin yerine geçen İstanbul kadısı Ali Çelebiyi de azletti. Yerine de nedimesi ve Baffanın gözdesi Hubbî hatun mollası Muhiddin efendiyi tayin ettirdi. Çünkü:

Adleylesin ol şeh ki bula Hakka tekarrül

Diyen Amasyalı şaire, Venedikli Baffa ile yahudi karısı Ester Kiraya, Raziye karılara ve Canfeda hatunlara adamakıllı takarrüb etmişti. Azlin sebebi de haksızdı; o devirde hıristiyanlar ve yahudiler köle ve cariye kullanamazlardı. 1559 da yahudi ve kasara taifasında ne kadar esir varsa alınmış, müslümanlara satılmıştı. Ali efendi yahudilerin «mahbube cariyeler» kullandıklarını haber aldı. Bir kaç yasakçı gönderip bir iki yahudinin evlerini bastırdı. Zaten ayak takımı yağmacılığa hazırdı. Ortalık biribirine karıştı. Nihayet Ali efendinin azlile fitne yatıştı. Fakat bu işte yahudi karısı Kiranın da eli olduğuna hiç şüphe yoktu.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Bu haftaki lig maçları

Galatasaray - Beşiktaş maçı haftanın en enteresan ve mühim karşılaşmasıdır

Bu pazar, İstanbul lig maçlarının ikinci haftasını idrak ediyoruz. Bu idrak kelimesini, iltizamla kullandık. Çünkü bu lig maçları için her kafadan değil amma, bazı kafalardan öyle sesler çıkıyor ki, her pazar: «Çok şükür, lig maçlarının bu haftasını da idrak ettik» diyecek hale geleceğimizden korkuyoruz.

Bu pazarın en enteresan maçı Şeref stadında Galatasarayla Beşiktaş arasında oynanacaktır. Geçen senenin ikincisile üçüncüsünün yapacakları bu maç, lig maçları mevsiminin ilk mühim müsabakasıdır.

Bu maç neticesinin hangi taraf lehine tecelli edeceğini mütalea etmek için iki takımın vaziyetini bir kere gözden geçirmek lâzımdır:

Her iki takımın geçen hafta yaptıkları maçların neticelerine ve bu maçlara çıkardıkları takımların şekillerine bakılırsa, mevsimin başlangıcında vaziyet, Galatasarayın lehine görünmektedir. Hattâ diyebiliriz ki, Galatasaray Beşiktaşı, mevsimin ilerilemesile geçirilecek tecrübeler neticesinde Beşiktaş takımına istikrar gelmeden yakalamış gibidir. Çünkü Beşiktaşın geçen haftaki takımı göz önüne getirilirse geçen sene oyuncularından Hakkı ile Nurinin ve daha iki kişinin yerlerini dört yeni oyuncuya bırakmış olduklarını görürüz. Eğer Beşiktaş, bazı fırsatlarda olduğu gibi, Hakkı ile Nuriyi bu maçta gene saflarına alacak olursa diyeceğimiz yok. Fakat bunu yapmazsa veya yapamazs Beşiktaş takımı gerek müdafaada, gerek hücum hattında iki eski ve tecrübeli oyuncusundan mahrum demektir. Sonra Beşiktaşın evvelki hafta, Süleymaniye gibi nisbeten zayıf bir takım karşısında aldığı 3-1 netice, hem müdafaasında, hem hücum hattında aksaklık olduğunu gösteren ve pek parlak olmayan bir neticedir. Buna mukabil Galatasaray takımının, bilhassa hücum hattı geçen mevsime göre daha iyi ve daha müessirdir. Galatasaray muhacimleri arasında en ufak fırsatlardan istifade eden futbolcüler bulunması, Galatasaray müdafaasının işini kolaylaştırmaktadır. Bir aralık hastalığı yüzünden sahadan çekilmiş olan Eşfağın tekrar takıma girmesi ve geçen sene zayıf gördüğümüz Bülendin daha gelişmiş olması Galatasaray hücum hattına bir hayli kuvvet vermiştir.

Bu hafta karşılaşacak Galatsaray - Beşiktaş takımlarında yer alacak dört kıymetli oyuncu

Biz vaziyeti gördüğümüz gibi yazdık. Her iki takımda yapılacak herhangi bir değişikliğin avantaj farkını arttırıp eksilteceğini de ilâve ederek her iki takımı kendi şanslarına bırakıyoruz.

Şeref stadında yapılacak maçlardan biri de Beykoz - Anadolu maçıdır. Evvelki pazar Anadolunun pek de beklenmeyen bir şekilde 2-0 yenilmiş olması, neticenin, Eyüpten daha kuvvetli olduğunu zannettiğimiz Beykoz lehine olacağını tahmin ettirtiyor.

Fenerbahçe stadında yapılacak iki maçtan birincisi Hilâl - Süleymaniye takımları arasındaır. Hilâl, Güneş takımı karşısında birinci devrede gösterdiği gayret ve mukavemeti, bu sefer hasmı daha zayıf bir takım olduğu için, ikinci devrede de devam ettirilebilecek olursa, maç mütevazin ve hararetli olacak, netice hangi taraf lehine olursa olsun pek az fark gösterecektir.

Ayni stadda Fenerbahçe - Eyüp arasında oynanılacak maçın İstanbul şampiyonu lehine olacağına şüphe edilemez. Bununla beraber neticenin Vefa maçında olduğu gibi 8-0 derecesinde büyük farklı olacağını zannetmiyoruz. Çünkü Eyüplülerin Vefalılar kadar tecrübeli bir takım olmamakla beraber daha enerjik ve daha süratli olduğunu zannediyoruz.

Taksim stadına gelince, burada yapılacak ilk karşılaşma Vefa - İstanbulspor arasında olacaktır. İstanbulsporun mevsim başından beri yaptığı gerek hususî maçlar neticesi, gerek lig maçında Topkapıya 6-4 yenilmesi, bu takımın, şimdilik hafif bir buhran geçirdiğini göstermektedir. Böyle olmakla beraber İstanbulspor - Vefa maçınını da, mütevazin denilecek bir şekilde cereyan edeceği kanaatindeyiz.

Taksim stadında yapılacak son maç Güneş - Topkapı arasındadır. Güneş geçen seneye göre çok daha kuvvetlidir. Geçen mevsim oynatamadığı en mühim oyuncularını bu sene takıma sokabilmekle müdafaasını ve bilhassa hücum hattını kuvvetli ve golcü bir vaziyete getirmiş bulunmaktadır. Meselâ Salâhaddinle İbrahimin hücum hattına girmesi, bu hattı geçen seneki beceriksizliklerden bir hayli kurtarmıştır. Hücum hattının en tehlikeli oyuncusu olan Rebii topu ortaldığı zaman, hasım kalesini tehlikelere düşürebilecek kimseleri şimdi yanında bulabilmektedir. Ayni şekilde, paslarını verebileceği ve kendilerinden pas alabileceği kimselerin hatta girmiş olması, Rebiinin yükünü de çok hafifletmiş sayılabilir. Bununla beraber şunu da hemen söyliyelim ki, Güneşin yeni hücum hattı da henüz tam randıman verecek bir hale gelmemiştir. Yanyana pek az oynamak fırsatını bulmuş bu oyuncuların, birbirlerine iyice alıştıkları zaman, İstanbulun en kuvvetli ve tehlikeli hücum hatlarından birini teşkil etmiş olduklarını göreceğiz.

Buna mukabil Topkapı gençleri de, geçen seneye göre, memnuniyete değer bir terakki göstermişlerdir. Ellerindeki sahayı, küçük de olsa, imkân nisbetinde tanzim ederek eski futbolcülerimizden Refik Osmanın antrenörlüğü altında çalışan bu gençler, bu çalışmalarının ilk semeresini iki hafta evvel İstanbulsporu 6-4 yenmekle almışlardır. Topkapılıların bu hafta Güneş karşısında ayni talihe mazhar olacaklarını ummuyoruz. Ancak Güneşlilere de hatırlatalım ki, Hilâl maçında olduğu gibi durgun, ağır ve kapalı oynarlarsa onlar da Topkapıyı, Hilâli olduğu gibi pek kolay yenemiyeceklerdir. Meğer ki, iki haftadanberi daha iyi çalışmış ve daha süratli, açık bir oyun oynamağa alışmış olsunlar!.

Sadun Galip

İstanbulun Marmara sahillerine bir bakış

Harab ve çöplerle dolmuş kumkapı sahillerinden bir görünüş

Eski şairlerden birisi: (O mahiler ki, derya içredir deryayı bilmezler..) demiş, bunu ne maksatla söylerse söylesin.. bugünkü İstanbul sekenesi için biçilmiş kaftan...

Cumhuriyet bayramının üçüncü günü sonbaharın en güzel günlerinden biri idi: Gömgök bir kubbe altında çılgınlaşmak isteyen bir güneş, rüzgârsız ılık bir hava...

Bu üç varlığın dışarıdaki cünbüşünü pencerelerden seyreden dokuzdan on sekiz yaşına kadar tam beş çocuğun kabına sığmayan ıztıraplarına acıdım. Bunlar içinde bayram alayında bayrak taşıyarak trampet çalarak yaptıkları yürüyüşün yorgunluğunu unutmuş fakat neşvesine doyamamış mahpuslar da vardı.. «Çocuklar hava güzel değil mi?..» dedim. Iztıraptan bulanmış gözler birden kıvılcımlandı ve bu genç çehreler hep birden güldü, çünkü maksadımı anlamışlardı.

«Haydi dedim, şuracıktan hemen deniz kıyısına iniverelim.»

Pek yakın bir yerden bahseder gibi söylediğim deniz kıyısına iniverelim sözünü duyan şu Binbirdirek çocukları hayretle biribirlerine bakındılar, çünkü onlar bir karış ötedeki Kumkapı sahillerini hakikaten bilmezlerdi.

Nihayet dediğimi yaptım. Fakat ne kadar pişmanım. Bakınız ne oldu: Ümid ve neşe ile sokağa fırlayan bu yavrucuklar denizi Boğazda, Modada ve Kalamışta görmüşlerdi, bunlara pek yakınımızda dünyanın en güzel bir sahili bulunduğunu anlata anlata yürürken dört beş defa çıkmazlara daldık çıktık, beş altı defa çöplüklere saplandık, burunlarımızı tıkayarak, eteklerimizi toplayarak heyecanla deniz arıyor, bir türlü bulamıyorduk.

Nihayet Kumkapı çöp iskelesinden bir balıkçı kayığına canımızı atarak denize açıldık. Çocuklar hâlâ mendilleri ile burunlarını tıkıyorlardı.. tam bu sırada bir çığlıktır koptu, küçük dayanamamış elini denize sokmuştu.. bu çığlığı koparmakta haklı idiler, her türlü müzahrafatın halitası olmuş bu pis ve bulanık suya girmiş bir eli temizleyebilmek burada imkânsızdı..

Gözlerimizi denizin enginlerinde, İstanbulun güzel siloetinde oyalayarak biraz sonra Ahmed Rasimin meşhur Sandıkburnuna çıktık.. burada merhumu rahmetle andım. Biraz sonra da döndük.

Dönüşümüz daha feci oldu, Yenikapı ile Kumkapı arasında bu güzel denizi seyrederek yürüyebilmek için avuç içi kadar bir sahil bulamadık. Çocuklarla birlikte bunu ararken başımıza gelmedik kalmadı, sahilde geçecek yer yok, tren yolunda yürümek yasak, arkada ise binbir sefalete sahne olmuş, çıkarlı çıkmazlı pis ve daracık lâbirentlerden hem dalaçıka yürüyor hem de gûya sahili görecek bir mahreç arıyorduk.. işte bu yegâne emelimize bir türlü muvaffak olamadık. Hüsranle evlerimize döndük.. sözlerimde ufak bir mübalâğa olduğunu kabul etmiyerek, muhterem karilerime bizzat tecrübe etmelerini tavsiye ediyorum.

***

Şişlinin sinek tufanına uğradığından şikâyet eden yurddaşlarımın gürültüsü bana şaka gibi geliyor, eğer şaka değil de ciddî ise yurddaşlarım emin olsunlar ki, felâket yalnız Şişliye inhisar etmiş bir halde olmayıp umumîdir. Nefsi İstanbulun yegâne sahili olan Marmara sahilleri sekenesi işte böyle pislik ve müzahrafat içinde yüzmektedirler ki, bu ıztırap ve sefalet yıllardanberi devam etmektedir.

Bu sahiller ki, on dokuzuncu asra kadar Türk İstanbulun en muhteşem saraylarını yalılarını Türk artistlerinin en güzel sanat eserlerini canfes eteklerine sardırarak beslemişti. On dokuzuncu asırda abidlerin kesme taş cidarlarını sıvayan çinilerini badana eden kör bakışlı imarcılık zihniyetini bu güzel sahile de bir demiryolu getirerek yağlı bir urgan gibi İstanbulun boynuna doladı, şehrin hayatiyetini boğdu.

Şimdi belediyemiz İstanbulun çöp derdini, mühim hamlelere muhtaç olsa da biran evvel modern ve fennî usullerle halletmek mecburiyetindedir. Bunun için her geçen gün kendisinin ve binnetice halkın ve İstanbulun zararınadır.

Fakat benim asıl parmak basmak istediğim nokta: Şehir plânında bu sahillerin imarı meselesidir.

Floryadan Sirkeciye kadar geniş bir caddenin açılması keyfiyetinin mütehassıs mimar Prost tarafından düşünülmekte olduğunu gazetelerde havadis kabilinden okudum, gerçi bu fikir benim geçen sene Ulus gazetesinde daha sonra bir İstanbul gazetesinde üç makale ile neşrettiğim noktai nazarıma tamamile uygun ise de işin içinde olmadığım için bir gazete havadisinin böyle mühim bir mesele üzerinde bana katiyet ifade edemiyeceği de muhakkaktır. Binaenaleyh tekrara meburum ki: İstanbulun yegâne sahili olan Marmara kıyılarının birinci derecede imarı meselesini ihmal etmiş bir imar plânı ne şekilde olursa olsun beğenilmemeğe mahkûmdur. Çünkü bu şehir, hava, güneş, hayat ve sıhhat istiyor.

Mimar: *Sedat Çetintaş*

Genel merkezin dikkatine

Eskişehir (Akşam) — Futbolda orta Anadolu şampiyonluğunu kazanan, güreşte gene orta Anadolu güreşçilerine karşı muvaffakıyetli neticeler elde eden Eskişehir sporunda, son zamanlarda, bir durgunluk başgösterdi. Bunun yegâne sebebi, genel merkezce gösterilmesi lâzım gelen bölge yeni başkanının gösterilmemiş ve bu hususta yazılan mektupların cevapsız kalmış olmasıdır. Genel merkezin bir başkan seçiminde gösterdiği yavaşlık, şehrimizi faydalı bir çok spor hareketlerinden mahrum bırakmaktadır. Şimdiki halde yegâne temennimiz genel merkezin isteğimizi nazarı dikkate alarak yeni heyetimizi kurmak için bize yardım etmesidir.

***

Cumhuriyet bayramında şehrimize gelerek İdmanyurdunu ve Demirsporu sırasile 4-3, 2-1 yenmiş olan Ankaranın Çankaya takımı hakkındaki intibalarımı iki satırla bildireceğim:

Çankaya şimdiye kadar üç dört defa şehrimize gelmiş ve her defasında yenilmiştir. Bu sefer Çankaya takımını tamamile değişmiş gördük. Yeni ve genç oyuncularının hepsi de atletik kabiliyette ve nefesleri iyi bir vaziyette idi. Galibiyetlerine bu enerji ve atletik kabiliyetleri çok yardım etti. Çankayalıların kafa vuruşları, topa çıkışları, yer tutuşları, sür'at ve enerjileri üstündü. Eskisinden çok iyi bir şekle girmiş olan Çankayayı tebrik etmek bir borçtur.

K. Yersel

AKŞAM: Eskişehir bölgesi başkanının bir an evelgösterilecek spor faaliyetlerine imkân verilmesini genel merkezden dileriz.

İzmit İdman Yurdu

İzmit (Akşam) — İzmit İdmanyurdunun Yavuz ve filotilâ muhteliti ile yaptığı futbol maçı çok güzel ve samimî oldu. İdmanyurdu, İzmirde kazandığı muvaffakıyet kuvvetinin delili olan Yavuz muhtelitini 3-1 yendi. Yavuz sayısını penaltıdan yaptı.

Muntazam çalışan İzmit İdmanyurdu yakın bir zamanda memleket futbolünde kendisine iyi bir yer temin edecektir.

Umumî merkez bugün toplandı

Türk spor kurumu umumî merkezi dün Ankarada toplanmış ve birçok kararlar vermiştir. Konuşulan meseleler arasında en mühimmini Berlin hesapları teşkil etmektedir. Millî kümeye itiraz eden bazı klüpler murahhas olarak İstanbul spor idarecisi Hamdiyi mümessil olarak göndermişlerdir. Bu hususta Hamdi umumî merkezle temas edecektir. Bu hususta bir haber alınamamıştır.

Şampiyon nasıl yenildi ?

İzmir (Akşam) — Altınordu takımının, 935-936 İzmir futbol şampiyonluğunu aldıktan bir hafta sonra Altayla yaptığı maçta 3-0 yenilmesi İzmir sporcuları için bir sürpriz oldu. Altınordunun şampiyonluktan bir hafta sonra bu maçı yapması bir taraftan kendi kuvvetine çok güvendiğini, bir taraftan da oyuncularının Altaylılarla samimî olduğunu gösteriyordu.

Çok seri oynayan Altınordunun, kuvvetli bir müdafaa karşısında Altay kalesini pek az tehdit edebilmesi, lehine verilen iki penaltıyı kaçırması, buna mukabil kendi aleyhine verilen penaltının Vahabın kardeşinin ayağile gol olması, ikinci devredeki tehlikeli akınlarına rağmen Altayın bir gol daha çıkarması, 2-0 mağlûp vaziyete düşünce Altaylıların daha emniyetle oynaması ve nihayet oyunun sonlarına doğru bir gol daha çıkaran Altayın müdafaaya çekilmesi, şampiyonun mağlûbiyetile biten bu maçın en canlı safhalarıdır.

Balıkesir muhteliti

Bu takım, geçen hafta Balıkesirde general Ali Hikmet stadını dolduran binlerce halk önünde Balıkesirin misafiri Çanakkale muhtelitini 5-0 yenmiştir.

Her akşam bir hikâye — itikat!

Birisinin batıl itikatlara inandığını gördüğüm zaman içimde garib bir hatıra canlanır. Bazı adamlar sofraya tuz dökülürse uğursuzluk geleceğine inanırlar. Bazılarına dünyayı verseniz on üç kişi sofraya oturmazlar. Sonra bu yaptıklarına kendileri de utanır gibi:

— Kusura bakmayınız, ben itikad ederim! derler.

İşte bu batıl itikadlara ne zaman tesadüf etsem içimde bizim Şükrüyü hatırlarım. Çünkü o da böyle batıl bir itikad yüzünden dünyanın en güzel bir kadınını elinden kaçırdı.

Bedia hakikaten güzel bir kadındı. Onu bir kere mayo ile plâjda görenler için artık başka kadınların güzelliğine hayran olmak biraz zorlaşırdı.

Şükrü güzel bir kırmızı spor otomobili almıştı. Bir de Bakırköyle Yeşilköy arasında, eskiden bir İngiliz malı olan güzel bir köşkü satın almıştı. Bütün arzusu güzel Bediayı bir kere kırmızı otomobile bindirmek, dolaştırmak, sonra da bu köşke davet edebilmekti.

Artık Bedianın peşini bırakmaz oldu. O kadar ısrar etti, o kadar yalvardı ki güzel kadın bu davetlerin birini kabule mecbur oldu. Eğer akşamın alaca karanlığında birisi tesadüfen Yeşilköy şosesinden geçecek olsa idi, yolun ortasında güzel bir kırmızı otomobilin durmuş olduğunu gördürdü. Yakışıklı bir delikanlı motörün dış kapağından içeriye başını uzatmış, bir şeyler karıştırıp duruyordu. Otomobilin içinde güzelliği bütün İstanbulun ağzında gezen Bedia neşeli yüzü, derin bakışlı gözlerile rahat rahat bekliyordu. Nihayet seslendi:

— Nasıl, Şükrü?

— Herhalde, buradan kolay kolay kımıldıyamıyacağız. Bir türlü bozukluğun nerede olduğunu anlıyamıyorum.

— A! Korkarım ben... Böyle kır ortasında ne yaparız?

— Bir çare buluruz elbet.

— Nasıl çare?

— Şurada, tepede bir köşk var, görüyor musunuz?

— Görüyorum.

— Benim o köşk.

Bedia hayretle sordu:

— Sizin mi?

— Evet. Oraya gideriz. Yiyecek bir şey hazırlatırız. Biz yemek yerken de bahçıvan gider, bir otomobil alır getirir.

— Garib tesadüf. Kader!

— Ne dediniz?

— Kader, dedim.

— Neden dolayı?

— Hiç. Mânasız bir şey. Haydi gidelim köşke. Beklemekten fayda yok burada.

Genç kadın arabadan indi. Etrafına mânalı mânalı bakınıyordu. Sordu:

— Kimden aldınız bu köşkü?

— Mitat beyin veresesinden.

— Şimdi anlıyorum!

Genç kadın sustu, durdu, düşündü. Sonra, yavaşça:

— Yürüyelim, dedi.

Her şey Şükrünün tahmin ettiği gibi daha doğrusu, hazırladığı gibi cereyan etti. İçinde büyük bir saadet hissediyordu. Şakalaşarak yemek yediler, içtiler, şuradan buradan ve bilhassa aşktan konuştular.

Şükrünün plânı gayet muvaffak olacak gibi görünüyordu. Bahçıvan kolay kolay dönemezdi.

Yemek bitince, genç kadın, biraz heyecanlı bir halde ayağa kalktı, evin içinde dolaşmağa başladı. Duvarlardaki resimleri merak ile seyrediyordu. Birdenbire, bir resmin önünde hıçkırmağa başladı.

— Kader! Kader! diye ağzından kesik kesik kelimeler çıkıyordu.

Şükrü sıkılmağa başlamıştı.

— İkinci defadır bu kelimeyi telâffuz ediyorsunuz, dedi.

Bedia göz yaşlarile perdelenmiş gözlerile dostumun yüzüne bakıyordu. Nihayet:

— Size her şeyi anlatmak en iyisi olacak, dedi.

Kendisini bu kadar müteessir eden resme derin bir şefkat ile baktı.

— Bu, Mitatın resmi, değil mi? dedi.

— Evet. Kendisini tanıyor mıydınız?

— Çok iyi tanırdım. Beni severdi. Ben de onu severdim. Henüz aramızda hiç bir münasebet yoktu. Bir gün beni otomobil ile bir gezintiye davet etti. Otomobil bir pan yaptı. Tam sizin otomobilin sakatlandığı noktada... Arabadan indik, bu köşke doğru yürüdük, o zaman bu köşk onundu. Bir İngilizden yeni almıştı. Bahçıvanı bir otomobil bulmağa gönderdik. Biz yemek yemeğe başladık, tabii bugünkü gibi...

— Sonra?

— Sonrası... Ne olacak? Aşk ve çılgınlık... Bana bu panın mahsus yapılmış bir şey olduğunu itiraf etti. Burada son derecede mesud bir kaç saat geçirdik. Avdette...

Genç kadının sustuğunu görünce, Şükrü heyecan ile sordu:

— Avdette bir şey mi oldu?

— Avdette otomobil devrildi. Ben kurtuldum. Fakat Mitat öldü.

Şükrü sapsarı kesildi. Ağzından on üç elif miktarı uzanmış bir:

— Yaaaa!.. çıktı.

Garib bir ifade ile genç kadına bakıyordu. Telâş içinde:

— Biraz bekleyiniz, lûtfen, dedi.

Dışarı fırladı. Köşkten çıktı. Koşa koşa otomobile gitti. Volana oturarak arabayı kımıldattı ve olanca süratile kaçmağa başladı... **Hikâyeci**

Radyo

6 Teşrinisani 936 Cuma

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Caz: Plâkla, 19,30 Spor müsahebeleri, Eşref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Bayan Elsestangel tarafından piyano solo, 21,30 Orkestra, 1- Mozart: (Tılısımlı Flüt) uvetür, 2- Fetras: (Tanzlust Auf Der Aln.), 3- Tschaikowski: (Son bahar şarkısı), 4- Verdi: (La Travyata)dan parçalar, 5- Rich, Strauss: (Rosenkavalier), 6- Dvorak: (Püruyan), 7- Lecok: (Girofle Girofla)dan parçalar, 22,30 Ajans havadisleri, 23 Son.

7 Teşrinisani 936 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

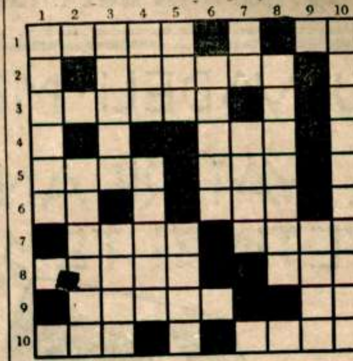
Akşam neşriyatı: 18,30 Ambasadörden naklen varyete müziği, 20,00 Saz heyeti, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21,00 Plâkla sololar, 21,30 Orkestra. 1 - Thomas Minyon-dan) parçalar, 2 - Haydn (Serenat), 3 - Drigo (Tarla kuşu) vals, 4 - Massenet (Les Erinnyes) 1. La Troyennes 2. Satürnale. 5 - Delibes (Coppelia), 6 - Rimski - Korsakoff (Sadko) Şanson Endu, 7 - Svendsen (Ensekten) dans, 8 - Lehar (Frederik operetinden parçalar), 9 - Lehar (Elsöser Kind). 22,30 Ajans havadisleri, 23,00 Son.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Asım, Taksim: Kürkciyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Fuat, Bakırköy: İstapan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmenin-de Üçler, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıt: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Çağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Zarif, asil (5) Muzari (2)
2 — Kalburdan geçirmek (6)
3 — Büyük bir balık (6)
4 — Genişin aksi (3)
5 — Bilgi, fen (4) Cefa (3)
6 — Nida (2) San (3)
7 — Şans (4) Cin (4)
8 — Seccade (5) At yavrusu (3)
9 — Şart edatı (5) Nida (2)
10 — Musiki aleti (3) Gelir (4)

Yukarıdan aşağı:

1 — Çakılınca yanan (6)
2 — Şaka (6)
3 — Saklı değil, anlaşılan (5) İstihza (4)
4 — İsim (3) Sahip (5)
5 — Şimal geyiği (3) İnan (4)
6 — Sanayide kullanılan, topraktan çıkan madde (5)
7 — Dahi (2) Iztırap (4)
8 — Alacağı bilmek kudreti (7)
9 — Huzur (4)
10 — Meşgul (10)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa 1 - Dükkân - Bol 2- Damar 3 - İm - Ta 4 - Islık 5 - Kan 6 - Agu-Leke 7 - Tasalı 8 - İncit 9 - Kuru - Ere 10 - Zer - Ezmek.

Yukardan aşağı 1 - Davul - Ak 2 - At - Uz 3 - Kadırga - Re 4 - Uskur 5 - Adil 6 - Namık - Lime 7 - Kalın 8 - Ba - Ne - Cem 9 - Orta - İre 10 - Peltek.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 15500 kilo çekirdekli kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 2790 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2573)

★

Çatalca Müstahkem mevki eratının ihtiyacı olan 8200 kilo kuru üzüm açık eksiltme ile 13/11/936 cuma günü saat 14,30 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 1558 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 117 liralık ilk teminat makbuzu veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2574)

★

Cebeci hastanesi ihtiyacı olan 29 kalem alâta talibi çıkmadığından 13/11/936 cuma günü saat 15,30 da pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 4368 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 328 liralık ilk teminat mektubu veya makbuzile beraber fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri (2575)

AKBA
Ankarada her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müessesesinde tedarik edebilirsiniz. Telefon : 3377

Çeliğin en serti olduğundan çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop âletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynını yapamaz. Alâmeti farikasile ihtira beratı vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türkiyede yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmiştir. Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Fiati: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ **No 7**

— Her şeyi düşündük.. fakat, kaptan Gaston bizden önce de oraya birkaç zabit daha kaçırmağa muvaffak olmuştur.

Kaptan Gaston söze karıştı:

— Benim kale varoşları dibinde bildiğim gizli yolları şeytanlar bile keşfetmemiştir. Bu iki delikanlıyı oraya kaçırmağa muvaffak olamazsam, paralarını geri vereceğim.

Kemal reis güldü:

— Düşman onları sahil boyunda yakalarsa, altınları geri verecek kimse bulabilecek misin?

Gaston uzun bıyıklarını karıştırarak cevap verdi:

— Ben bu işi yalnız para için yapmıyorum, amiral! Benim de canımı yaktılar.. babamı engizisyon mahkemesine verdiler.. zavallı ihtiyar adamcağızı - masum olarak - diri diri ateşe yaktılar. Ben bu cinayeti ölünceye kadar affedemem. Ve bunun içindir ki, kral Ferdinanddan da, kraliçe Elizabelden de.. hasılı onun bütün ordusundan öc almağa and içtim.

Sonra birden iri başını yere iğdi.. kendi kendine homurdanır gibi, sözlerine bir kaç kelime daha ekledi:

— İsterseniz, verdiği altınları emanet olarak size bırakayım.. İbrahimle arkadaşının Malka kalesine vardıklarını duyduğunuz zaman paraları bana verirsiniz!.

Kemal reis bu teklife müsbet cevap verdi:

— Peki, dedi, öyle olsun. Bu gece kayığını sana teslim edeceğim. Bu iki fedai ve kahraman zabiti Malkaya götür.. dönüşte buraya uğra ve bize bu işin sonunu bildir! Biz de bu suretle hem meraktan kurtulmuş oluruz, hem de senin paranı iade ederiz.

Gaston gemisinde sakladığı paraların getirdi.. Kemal reise teslim etti. Şimdi iki Endülüs zabitinin Malkaya gitmesi işi daha ziyade temin altına alınmış oluyordu.

Kemal reis, Salinalı kaptanın parasını emanet olarak almakla, yarın için, mühim bir adamın donanmaya her hususta yardım etmesini temin etmişti. Gaston Endülüs ve İspanya sularındaki bütün gizli körfezleri çok iyi bilen müthiş bir deniz korsanı idi.

Gaston, Kemal reise her hususta yardım edeceğini vadetmişti.. sözlerinde çok samimi görünüyordu. Yalan söylemiş ve hileye sapmış olsaydı, şüphesiz ki para meselesinde bu kadar müsaid teklifte bulunmazdı.

Zaten İbrahim Şelir de Gaston hakkında Türk donanması amiraline:

— Kendisinden istifade etmeyi ihmal etmeyiniz!

Tavsiyesinde bulunmuştu.

O gün akşama doğru kaptan Gaston, amirale veda etti.. yolcularını eski yerlerine yerleştirdi.. ve yelkenini şişirerek Mayorka limanından ayrıldı.

***

— 2 —

YANIK RÜSTEM VE SEVGİLİSİ..

Yanık Rüstem..

Ona bu adı arkadaşları takmıştı.

Rüstem yirmi sekiz yaşında, uzun boylu, yakışıklı bir denizciydi. Cezayirde Salih reisin maiyetinde yıllarca denizde dolaşmış, ölüm ve ızdıraba göğüs germeğe alışmıştı.

Rüstem Cezayirden İstanbula döndüğü zaman Azapkapısındaki sıra evlerden birinde oturan Dürehşan adlı bir kız sevmişti. Fakat, Rüstem sevgilisine kavuşamadı.. Dürehşan o yıl içinde yaprak dökümü mevsiminde ince hastalıktan öldü. Rüstem onun arkasından aylarca göz yaşı dökerek, inliyerek ağlamıştı.

Rüstem, artık kara toprakların altına gömülen sevgilisi Dürehşandan başka bir kadın sevmemeğe and içmişti. İki yıldanberi dişi bir mahlûkla yanyana, karşı karşıya gelmekten bile çekinirdi. Onun kalbinde olduğu kadar hayalinde de yaşayan bir tek güzel kız vardı: Dürehşan. Şimdi o da toprak altına göçmüş ve Rüstem bu acıklı ölümden sonra her şeyden elini çekmişti.

Rüstemin bütün ömrü deniz üstünde geçiyordu. Karaya ayak basınca bir kadınla karşılaşacak ve sevişeçekmiş gibi, içinde böyle bir vehm ve korku vardı.

Mayorka adasına geleli üç hafta olduğu halde Rüstem donanmadan ayrılıp - ardakaşları gibi - karaya inmeğe ve ahu bakışlı Endülüs dilberlerile gönül eğlendirmeğe yeltenmemişti.

Rüstem, tanınmış, işgüzar ve cesur bir gemici olduğu için, Kemal reis, İstanbuldan hareket ederken onu yanına almıştı. Rüstemin amiral gemisinde hatırını sayarlardı. O daha gençti.. fakat, tecrübesi çoktu.. cesurdu.. merddi.. atılgandı.. büyüklerine saygı ve sevgi ile bağlanır ve üzerine aldığı işi canla başla görürdü. Kemal reis bir gün ondan bahsederken: (Rüstem, benim sağ elimdir.) demişti. Rüstemi bütün arkadaşları sevdiği içindir ki, onu, reisin bu sözünden ötürü hiç kimse kıskanmamıştı.

Yanık Rüstem bir gün ikindi vakti nasılsa - arkadaşlarının ısrarına dayanamıyarak - adaya çıktı.

Mayorkanın çok şirin ve yeşil sahillerinde boydan boya balıkçı evleri ve meyhaneleri sıralanmıştı.

Müslüman halk adanın merkezinde oturuyordu.

Sahilde hıristiyan yerliler yerleşmişti.

Balıkçılık Mayorka adasının en çok kâr getiren ticaretlerinden biriydi. Bu adanın hıristiyanları arasında İspanyanın bir çok yerlerinden gelip buraya yerleşmiş kimseler vardı.

Gemiciler her devirde ve her yerde olduğu gibi, burada da karaya ayak basınca adanın sefahet ve eğlence yerlerine dalmışlardı.

İki arkadaş, sahil boyunda duvarlarını dalgaların dövdüğü küçük bir meyhaneye girdiler.

Ortalık henüz kararmıştı.

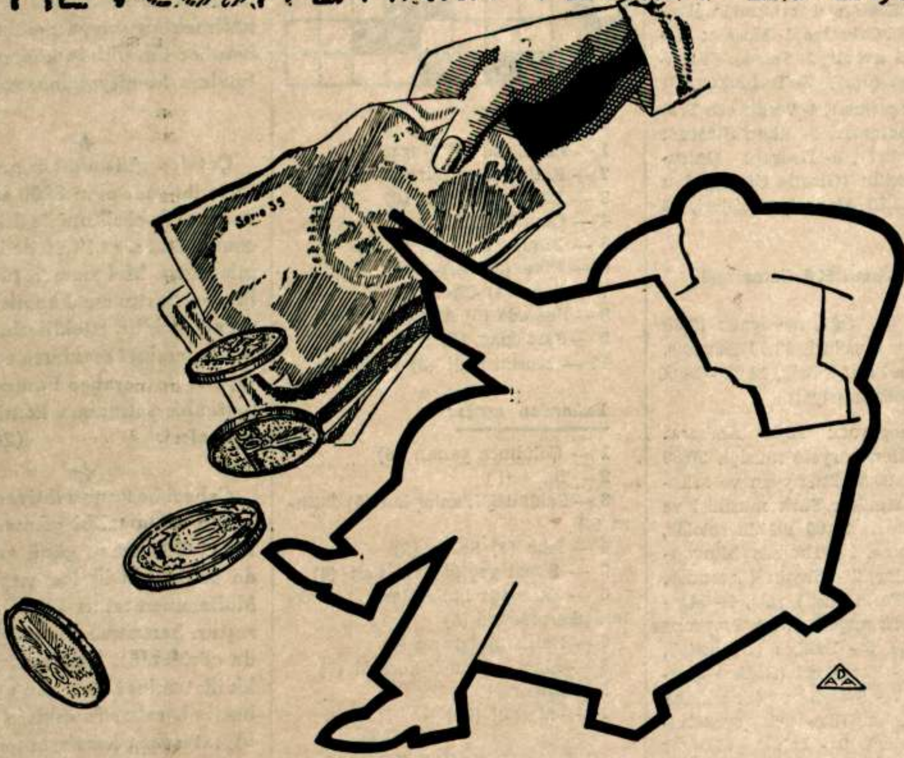
Türk denizcileri adada ancak gece yarısına kadar kalabiliyorlardı.

(Arkası var)

Grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcı **KESKİN Kaşeleridir.** - **FOSFATİN NECATİ** Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombol ve kuvvetli neşeli olur.

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

BANKAYA YATIRILAN PARA MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER · AYIN · BİRİNDE · PARANIN · FAİZİ · VERİLİR

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

İŞ BANKASININ MEMLEKETDE KURDUĞU TASARRUF ABİDESİ

İstanbul belediyesi ilânları

Kilo	
800	Cerrahpaşa hastanesine
1300	Haseki hastanesine
90	Beyoğlu »
120	Zeynep Kâmil hastanesine
2310	

Hastanelere 937 Mayıs nihayetine kadar lüzumu olan reçel müteahhit nam ve hesabına açık eksiltmeye konulmuştur. Bir kilo reçele 62 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 107 lira 42 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/11/936 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2592)

★

Belediye hastanelerile müessesatına lüzumu olan 29010 kilo beyaz sabun (20 kilo su yeşil sabundur.) Kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bir kilo beyaz sabuna 37 kuruş yeşil sabuna 25 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. Eksiltme 12/11/936 perşembe günü saat 16 da daimî encümende yapılacaktır. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazıl vesika ve 804 lira 85 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarda yazılı günde saat 15 şe kadar daimî encümene vermelidirler. (B.) (2591)

★

Adet		Beherinin muhammen fiatı	
4	Koltuk	35	
12	Sandalye	7	
1	Tek koltuk	20	
5	Kumaş perde	40	
46	Daireler için perde	230	Maktuan
5	Koltuk ve kanape tamiri	60	»
20	Elbise askısı	1	

Fen işleri müdürlüğü için lüzumu olan yukarda cins ve miktarile muhammen bedelleri yazılı mefruşat ve tamirat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 56 lira 55 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/11/936 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2589)

Sümer Bank
Umumî Müdürlüğünden:

Liselerin 1930 - 1936 mezunlarından imtihan ile

25 - 30 memur alınacaktır.

İmtihan 25/11/936 çarşamba günü yapılacaktır. Matbu izahnamenin Ankarada umumî müdürlükden, İstanbulda Sümer Bank şubesinden ve diğer mahallerde Sümer Bank müesseselerinden istenmesi ilân olunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Millî Müdafaa Vekâleti Deniz Levazım Merkez satınalma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli Lira	Münakasa günü ve saati
Mazot	600 ton	9600	7/11/936 saat 11 de
Kardif kömürü	1000 ton	11160	7/11/936 saat 11,30 da

1 — Tonları ile tahmin bedelleri yukarda yazılı Mazot ve kardif kömürünün pazarlıkla münakasası hizasında yazılı gün ve saatlerde Ankarada Millî Müdafaa vekâleti binasındaki komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli gün ve saatte komisyon başkanlığına müracaatları. (2654)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

1 — Evvelce kapalı zarf usulile ünakasası yapılan 19000 kilo sade yağının fiyatı uygun görülmediğinden 11/11/936 çarşamba günü saat 15 de açık eksiltme suretile münakasası Selimiyede Askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Sade yağının muhammen bedeli 18262 lira 80 kuruştur. Teminatı muvakkatesi 1369 lira 71 kuruştur.

3 — Teminatlar vaktinden evvel komisyona yatırılmış ve şartnamenin 4 maddesinde yazılı vesikaları taliplerin beraberinde getirmeleri şarttır.

4 — Şartname her gün komisyonda görülebilir. (2525)

Bursa ipek Böcekciliği Enstitüsü Müdürlüğünden:

Enstitüye bağlı Kondisyonman müessesesi için takribi tutarı 2950 lira olan üç tane elektrikle teshin edilir. İpek Kondisyonman aletlerile bir tane seripilân ve bir tane de 200 kiloluk hassas baskülün açık eksiltmesi 16/11/936 pazartesi gününe kadar uzatılmıştır. İsteklilerin aynı gün saat 16 da eksiltme için enstitüdeki satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (2705)

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.
Nordland vapuru 5 T. saniye doğru
Gunborg vapuru 7 T. saniye doğru
Birkaland vapuru 16 T.saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhâg, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.
Nordland vapuru 6 T. saniye doğru
Gunbor vapuru 7 T. saniye doğru
Brikaland vapuru 17 T.saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

KANZUK MEYVA TUZU
Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Deniz Yollama müdürlüğü emrinde bulunan müdafaa mavunası için alınacak 60 beygir kuvvetinde bir motör ile vaz'iyesinin açrk eksiltmesi 22/Birinci kânun/936 salı günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 3228 liradır. İlk teminatı 242 lira 10 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.
(199) (2727)

★

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için beş bin liralık toz şeker 10/11/936 salı günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Beher kilo tahmin fiatı 27 kuruş 25 santimdir. İlk teminatı 375 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (198) (2726)

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan: Yusuf Ahmedin tasarrufunda bulunan Beşiktaşta eski Sinanpaşa mahallesinin Has fırın caddesinde 19-21 numaralı 2 kârgir dükkânın 2 nci derecede alacaklısı olup ikametgâhı meçhul olan Mehmed oğlu Osmana

Yukarıda adresi yazılan gayri menkul 30/9/931 tarihinde Ali Rizaya 1800 lira mukabilinde birinci derece ve 16/6/933 tarihinde (600) lira mukabilinde ikinci derecede ipotek edildiği tapu kaydından anlaşılmıştır. Bu mikdarlara faiz ve komisyon ve diğer masraflar dahil değildir. 2004 No. lı kanunun 128 nci maddesi mucibince bu mükellefiyetler hakkında bir itirazınız olduğu halde üç gün içinde 936/366 No. ile memuriyetimize müracaatla dosyasına bildirmeniz ilân olunur. (27136)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

150 ton hint yağı pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 102645 lira olup ilk teminat parası 6382 lira 25 kuruştur. İhalesi 11/11/936 perşembe günü saat 14 dedir. Fennî ve idarî şartnamesini almak isteyenler 515 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma komisyonundan alabilirler. Pazarlığa gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerle pazarlık gün ve saatında Ankarada M. M. V. satınalma komisyonuna gelmeleri. (423) (2499)

★

Beher çiftine biçilen deri 430 kuruş olan yüz bin çift erat kundurası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Kunduralar yerli fabrikalar mamulâtı olacaktır. İhalesi 9/İkinci teşrin/936 pazartesi günü saat 15 dedir. İlk teminatı 20950 liradır. Şartnamesi 21 lira 50 kuruşa M. M. V. Satınalma komisyonundan alınır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri.
(409) (2348)

★

Pazarlığa dökülen 550000 kilo fabrika ununun tahmin bedeli 66000 lira ilk teminatı 4950 liradır. Pazarlık müddeti nihayeti olan 14/İkinci teşrin/936 tarihine kadar taliplerin hergün Erzincanda Askerî satınalma komisyonuna müracaatları. (446) (2723)

★

Açık eksiltme ile 7000 kilo sabun alınacaktır. Eksiltmesi 10/İkinci Teşrin/936 salı günü saat 16 dadır. İlk pey parası 210 liradır. Bir kilosunun muhammen fiatı 40 kuruştur. Şartname ve evsafını görmek isteyenler hergün komisyona gelebilirler. Eksiltmeye girecekler ilk pey parasına aid makbuzla belli gün ve saatten evvel Çorluda Kor satınalma komisyonunda bulunmaları.
(447) (2724)

★

Şartnamesindeki değişiklik dolayısile 30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 25500 lira olup ilk teminat parası 1912 lira 50 kuruştur. İhalesi 24/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnamesini 128 kuruş mukabilinde satınalma komisyonundan bizzat müracaat edilerek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde yazılı belgelerle M. M. V. satınalma komisyonuna ihale günü ve saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (448) (2725)

Mobilye ve biblo meraklılarına

İkinci teşrin 8 inci pazar günü Kabataşta set üstünde Çürüksulu Mahmud paşa apartımanının 3 No. lı dairesinde bay Vâlâ Nureddin refikası bayana aid çok mükemmel eşya ve biblolar açık arttırma ile satılacaktır.

Tafsilâtlı ilânları cumartesi gazetelerinde okuyacaksınız.

Kadıköy Sulh İcrasından:

Bir deyinden dolayı mahcuz olup satılması karargir olan muhtelif ev eşyası ile iki aded tirikotaj makinesi 13/11/936 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 10 dan 11 onbire kadar Kadıköyünde Altıyol ağzında Halitağa sokağında 11 numaralı hanede satılacağından yüzde iki buçuk dellâliye resmi müşterisine aid olmak üzere talip olanların hazır bulunacak memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur. (27140)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1317	Büyükada Maden	E: Aya Nikola Y: Yılmaztürk	E: 44 Y: 68 Ada 71 Parsel 2	3047 metre arsa	1830 Kapalı zarf
2470	Edirnekapı Kariyei atik Alipaşa	E: Bahçevan oğlu ve Cami Y: Kariye bostanı	Y: 9-27 E: 11-21	63,49 metre arsa	150 Açık arttırma
2546	Kuzguncuk	E: Arnavut Y: Ayçiçeği	E:3	23 metre arsa	50 »
3025	Bostancı Çatal çeşme	Çatal çeşme	E: 16 Mü. harita 24	199 metre arsa	140 »
3208	Kurtuluş	E: Kandilli Y. Devşirmeler	32	108 metre arsa	110 »
3398	»	Kurtoğlu	E. 28 Y. 48	110 » »	330 »
3481	Beyoğlu Hüseyinağa	Gölbaşı	59	57 metre arsa	180 »
3482	» »	Tavşantaşı	1	69 » »	280 »
3483	» »	E: Sultan çeşmesi Y: Taksim çeşmesi	E: 7 Y: 9	129 » »	130 »
4334	Üsküdar Murat reis	E: Yenimahalle Y: Allâme	E: 138 Y: 128	138 metre arsanın 6/32 his.	30 »
5793	Kuzguncuk	E: Hacı kaymak Y: İcadiye, hamam ve Tenekeci	E: 110 harita 537	Kâgir hane ve arsanın 1/2 his.	675 »
6551	Beyoğlu Büyük Pangaltı	E. Çayır Y. Harbiye çayırı ve Elmadağı	E. ve Y. 2-4-6	285 metre arsanın 3/15 his.	300 »
8310	Aksaray kâtip Kasım	E: Langa bostanları Y: Yeni açılacak Parlak sokağı	E:24-26-28 Ada 39 Harita 836/3 ve 4	65,30 metre arsa	400 »
8439	Aksaray Molla Gürani Nuri dede	E: Camii şerif Y: Ahmed Vefik paşa ve Millet caddesi	E: ve Y: 2 Ada 202 Harita 2350 ve 5231	180,50 metre arsanın 1/2 his.	190 »
4089	Beyoğlu Hüseyinağa	Tarlabaşı ve Hacı Ahmed	E. 12 ve 33 Y. 16-33	Altında dükkânı olan kâgir hanenin 475/1920 his	3000 Kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 18/11/936 tarihine düşen Çarşamba günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Dr. HORHORNİ

Eminönü eczanesi yanında Tel. 24131 Her gün akşama kadar hastalarını kabul eder.

ETİ PALAS
ANKARA

Eski Lozan Palas oteli, Eti Palas namı altında ve yeni bir idare ile açılmıştır. Temizlik ve ciddiyet itibarile memleketimizin en yüksek otellerindendir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

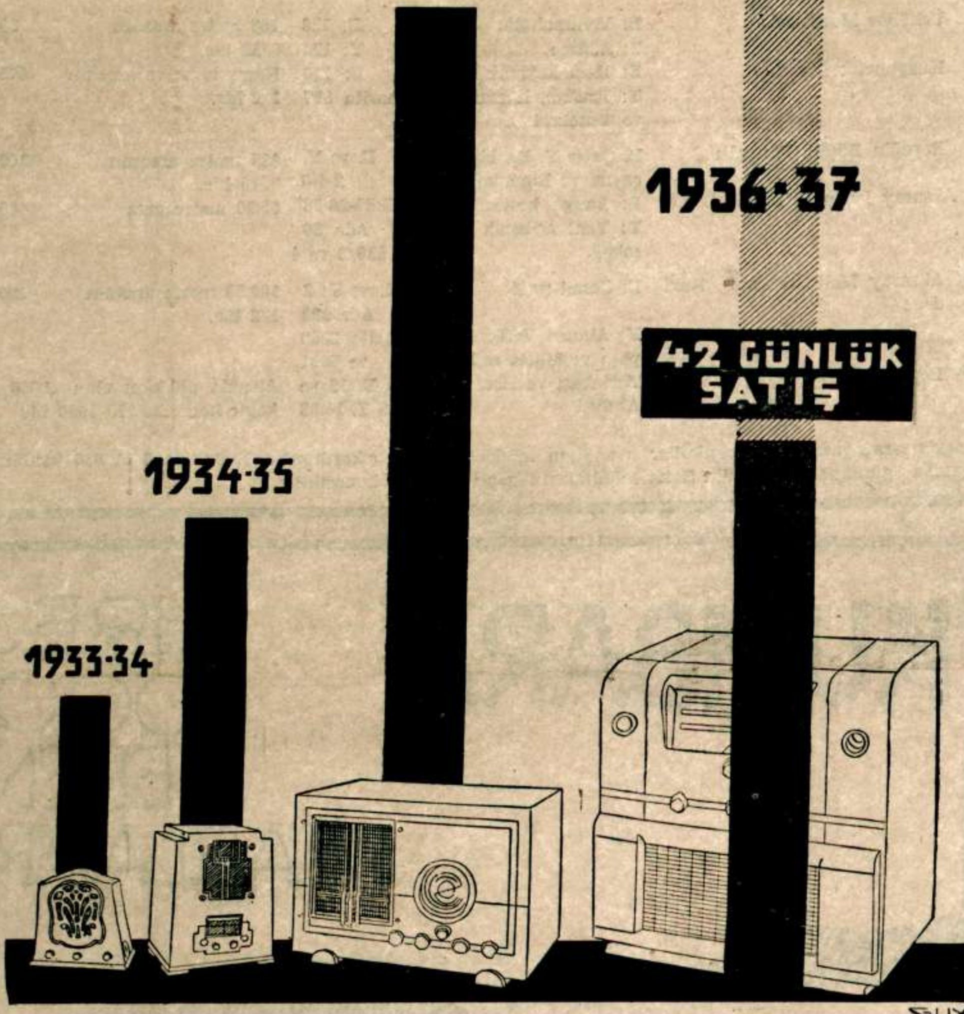
Muhammen bedeli 14350 lira olan 70 ton karbit 18/11/936 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1067 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinde, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (2580)

ÜSTÜNLÜĞÜNÜN İSBATI

G. Markoni

Bir radyonun çok satılması üstünlüğünün kabul edilmiş olmasından ileri gelir.

1) - Bu son 42 gün içinde satılan 1937 model MARCONİ radyolarının sayısı geçen sene aynı müddet zarfında satılan miktarın BEŞ MİSLİ olduğunu

2) - Zaten geçen sene aynı zaman içinde MARKONİ nin satış rekorunu kırmış olduğunu söylersek, ehli vukufun tasdik ettiği gibi

G. MARKONİ

radyolarının YÜKSEK MUSİKİ KABİLİYETLİ ve FEVKELÂDE GÖSTERİŞLİ olduğunu siz de kabul ve itiraf edeceksiniz.

Veresiye Satış: SAHİBİNİN SESİ ve Acentalarında

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Semti meşhur ve mahallesi cadde ve sokağı	Cinsi	No. sı	Muhammen kirası Lira K.
Babıâli, Nallımescid. Cağaloğlu	Hane	6-23	28
Unkapanı, İbnimeddas.	İbnimeddas camii	19	5

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 937 senesi mayıs nihayetine kadar.

Sayımocağı, Şeytandere mevkiinde	50000 metro murabba tarla		20
» Kanlıçeşme civarında	25000	»	12 50
» Arazisinden.	15000	»	6
» Keçedere mevkiinden	Kum ihracı		50

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939 senesi Ağustos nihayetine kadar

Yukarda yazılı mahaller pazarlıkla kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler seneliğinin yüzde yedibuçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçelerile birlikte ihale günü olan 11/T. sani/936 çarşamba günü saat 15 e kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2710)

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertev'in her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertev'in terkibine (gayri saf) hiçbir madde giremez.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

Kütahya Şehri İçme şuyu tesisat ve inşaat eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Kütahya şehrine 4,4 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde bir depo inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 91443 lira 25 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 460 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/Birinci kânun/936 tarihinde rastlıyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 maddelerine uygun 5822 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafıa Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (1538) (2517)

Kartal Belediyesinden:

Menbaları Yakacıkta bulunan Kartal kasabası tatlı su yollarının yeniden yapılabilmesi için lüzumu olan su yollarının güzergâh ve tesisatına aid projelerin tanzimi 28/10/936 gününden itibaren 21 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedeli 900 lira olan bu işin ihalesi 18/11/936 çarşamba günü saat 14 de Kartal belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. İsteklilerin İstanbul belediyesi Sular idaresinden alacakları fennî ehliyet vesaiki ve % 7,5 pey akçelerile mezkûr gün ve saatte Belediye encümenine fennî şartnameyi görmek isteyenlerin de her gün öğleden evvel Kartal belediyesine müracaatları ilân olunur. (2689)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

280 Adet Kova
6 » Kanca
11 » Balta
27 » Yangın söndürme aleti
100 Metre hortum
4 Adet Yangın çanı
1 » Merdiven 6 metre

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 17/11/936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2604)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Hükmü İkinci teşrin 936 sonunda bitecek olan içki satıcılığı tezkerelerinin yenileme muamelesi Beyoğlu mıntakalarındaki satıcılar için 936 İkinci teşrin on beşinden yirmi ikisine, İstanbul ve diğer mıntakalardaki satıcılar için de ayni ayın yirmi ikisinden otuzuna kadar yapılacaktır.

936 Birinci kânunun birinci gününe kadar tezkerelerini yenilemeyerek içki satanlar hakkında kanunî icaplar tatbik edileceğinden muayyen günlerde satıcıların konturatları, eski tezkereleri ve birer fotoğraflarile müracaat ederek yeni tezkerelerini almaları ilân olunur. (2562)

Liseler Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

Komisyonumuza bağlı Erenköy, Kandilli kız liselerile Erkek öğretmen okuluna alınacak kömür münakasası günü sehven 19/11/936 olarak ilân edilmiştir. Münakasa 9/11/936 pazartesi saat 15 de yapılacağından keyfiyet tashih olunur. (2703)

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti iskân umum müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde (5000) adet pullk imali eksiltmeye konulmuştur.

Bu pulluklara ait fennî ve idarî şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğünde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmi tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat dokuzdan on yediye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 10/11/936 Salı günü saat 15 buçukta Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı. (2625)